

Izjava ob 4. sv. sv. sv.

Stane mesečno Din 45.—; za leto
— Din 45.— neobvezno.

Oglaš po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knažova ulica št. 5/L
Telefon št. 2073 in 2004, ponoči tudi
št. 2034.

Rekapital se ne vračaja.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravitelj: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Izdatnik oddelk: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2036.Podružica: Maribor, Aleksandrova
št. 13. — Celje, Aleksandrova cesta.Račun pri poštnem čeku, zavezu: Ljubljana
št. 11.343. — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 205.241.

Ljubljana, 29. avgusta.

Ze tekom krize, ki je izbruhnila zaradi zločina od 20. junija in ki je formalno trajala od 4. julija do 27. julija, so razni merodajni činitelji ogovarjali člane KDK v vprašanjem:

... Povejte nam vendarle, kako daleč gredo vaše zahteve glede preureditve države. Da vemo, kaj hočete! ... Vi ste nam stopili z nogo na vrat, segli po revolverju in streljali v nas. Sedaj pa nas sprašujete, preteni nam nogo na tilnik, s tako rekoč še kadečim se revolverjem, kaj hočemo? Kako naj vam odgovorimo? Najprej umaknite nogo, da vstanemo in da se zvravamo. Vrzite daleč revolver, da lahko razgovarjamo kot ljudje, kot enaki z enakimi! V našem sedanjem položaju pa vas lahko samo grizemo in ako nam še nadalje pretite, vam bomo pač vračali mlo za drago...

Kako je bila kriza rešena — vemo. Gospoda v Beogradu ni umaknila svojih nog, ni odložila revolverja, preteni in groženj, nego je v tem položaju nadaljevala svoje »delo«. Izostala je vsakršna reparacija dogodka 20. junija in pojačali so se zločin z nadaljevanjem dela v okrvavljeni Narodni skupščini. Kjer so sprejemali zakone z mednarodno obveznostjo za one kraje, čijih poslanci so bili z revolverji izgnani iz parlamenta!

Sedaj nam zopet sporočajo demokracijo in radikali v Beogradu, češ tudi mi smo za revizijo ustave, toda KDK naj prva izjavi, kakšno revizijo si želi. A dočim nas tako pozivajo, še dalje držimo v svojih rokah vso oblast, čeprav je tudi z besedami Marka Trifkovića dokazano, da so odgovorni za zločin od 20. junija.

V Beogradu še sedaj ne razumejo, da bi se bili dogodki po 20. juniju povsem drugačne razvijali, da je bila takoj razpuščena Narodna skupščina. Oni ne razumejo, da bi tudi geslo o reviziji notranjega državnega ustrojstva zvenelo sedaj dokaj drugače. Beograjske stranke in njihovi hlapi so s svojo politiko tekom krize in po krizi sankcionirali zločin Puniše Račića, ki je hotel doseči to, da se onemogoči normalni odnos med manjšino in večino v parlamentu, predvsem pa med Srbi in Hrvat, stremelci končno tudi za tem: da se razbije sedanja država in da se na njenih razvalinah ustanovi to-li povdarjeni ideal Puniše Račića — Velika Srbija.

Sam dr. Laza Marković, »mozeg radikalske stranke« in član službene delegacije na Interparlamentarni uniji, je priznal sedaj v Berlinu (glej včerajšnje »Vreme«), da so beograjski običaji z ozirom na parlamentarni režim »i primitivni i v nasprotju z bistvom parlamentarizma«. Do tega zaključka je prišel zato, ker je, kakor navaja Laza Marković, predsednik Interparlamentarne unije prof. Schücking omenil tudi zločin od 20. junija. V Berlinu se je šele dr. Marković spomnil na to, da se moramo mi sami potruditi, da take »običaje odstranimo, če nam je sploh do ugleda in spoštovanja našega naroda izven meja naše države«.

Mi pristavljamo še besede: »ako nam je do države in njene celine«.

V Beogradu in tudi drugod pričakujejo, da bo seja izvršitvenega odbora KDK v četrtek objavila docela podoben program o reviziji ustave ali pa se bo morala raziti.

Ne o enem, ne o drugem ne more biti govora.

Programska baza KDK je dovolj jasno fiksirana s sklepi od 1. avgusta. Tedaj je bil določen okvir, v katerem se lahko sučejo razgovori in pogajanja, ako bodo sploh stvorjeni potrebni pogoji za taka pogajanja. Vprašanje revizije ustave bo pač treba rešiti teritorialno s posebnim ozirom na zgodovinske in narodnopolitične individualitete, da en kraj ne vladal nad ostalimi, kakor sedaj. V kakšnem obsegu in v kakšni obliki se bo to zgodilo, to bo odločala naravno politična dinamika in sila posameznih struj.

Bojno stanje, ki obstoja v glavnem med Beogradom in Zagrebom, bo odstranjeno šele s koraki, ki jih bo moral storiti prvi Beograd. Sedanji režim mora vsekakor pasti in z njim sedanja skupščina. S tem šele bi se otvorila pot za razgovore o reviziji ustave, o ustanavljanju nove osnove za novo normalno življenje naše države. Dokler pa demokracija in radikali in njihovi privrasci podpirajo sedanji režim, pomeni vsaka njihova beseda o reviziji ustave ne glede na njeno splošnost, prazno frazo, kakršno smo do oglešlosti poslušali od g. Davidovića. Taki pozivi so bolj izzivanja nego pozivanja...

Seje KDK v Zagrebu imajo sedaj pretežno notranji značaj. Potrebno je v prvi vrsti, ne da se formulirajo državno-pravne zahteve, nego da se v čim najboljšem skladu z veliko akcijo velike koalicije opredeli njena aktualna taktika. Potrebno je seveda, da ostane tudi nadalje povsem jasna idejna baza in da

Pribičević o najnujnejših nalogah KDK

Pribičevićovo bivanje na Bledu nima nikakega političnega značaja. — Kako so nastale vesti o njegovi avdi-jenci. — Današnja seja vodstva KDK

Bled, 29. avgusta d. G. Svetozar Pribičević se je nocoj odpeljal z brzovlakom v Zagreb, kjer se bo jutri vršila seja poslovnega odbora KDK. Popoldne je g. Pribičević šel sprejeti novinarje na terasi hotela »Toplice« in jim predvsem na vprašanje, ali ne pojde v avdienco, dal naslednje pojasnilo:

— Vesti o moji avdienci, ki naj bi pripomogla k razvoju dogodkov, so prinesle beograjske novine, ki so iznenađile mene samega. Moja avdienca ni aktualna, a povod ji je očitno bila činjenica, da sem se letos podal na Bled. Bil sem s svojo družino gost tovariša poslance g. Shveglja, ki me je že večkrat vabil k sebi, a mi ni bilo mogoče odzvati se njegovemu ljubeznivemu povabilu. G. Shveglj je za letošnje poletje povabil k sebi g. Radića in mene ter je v ta namen odpovedal stanovanje svojim stalnim gostom iz Amerike. Prišel sem na Bled pred smrtjo g.

Radića z nado, da pride tudi on za menoj. Po njegovi smrti sem nadalje ostal na Bledu s svojo družino in nisem pričakoval avdience, ker se v ostalem nisem vpisal v dvorsko knjigo. Napoved moje avdience so torej beograjske novine iznesle same, ker niso vedele vzroka mojega prihoda na Bled.

— Z večernim brzovlakom odpotujem v Zagreb na sejo vodstva KDK. Razpravljali bomo na njej o aktualnih vprašanjih; razprava bo zaupna in zaključki se ne bodo objavili. Vprašanje naših končnih ciljev v tem trenutku ni aktualno za široko javnost. Naša borba je v teku in v taki fazi nihče ne formulira končnih ciljev. Naše delo bo, da organiziramo ves narod. Ko homo borbo končali z zmago, bomo formulirali končne cilje. To je edino možni modus procedendi, s katerim se boho po mojem mnenju strinjali vsi poklicani faktori KDK.

Otvoritev manjšinskega kongresa v Ženevi

Včeraj je otvoril slovenski poslanec v rimskem parlamentu dr. Wilfan četrti kongres evropskih narodnih manjšin

Ženeva, 29. avgusta s. Dopoldne je bil pod predsedstvom slovenskega poslance v italijanskem parlamentu dr. Wilfana v navzočnosti številnih zastopnikov narodnih manjšin iz raznih delov Evrope odprt četrti manjšinski kongres. Dr. Wilfan je pozdravil predvsem novo skupino bolgarskih manjšin iz Rumunije in ukrajinskih manjšin iz Poljske in Češkoslovaške. Obžaloval je, da tri manjšinske skupine iz Nemčije, ki so lani izstopile, kljub doseženemu načelnemu sporazumu niso navzoče na kongresu. Nato je podal obširen pregled o razvoju dela manjšinskega kongresa.

Glavno točko današnjih razprav je tvorilo obravnavanje vprašanja o položaju manjšin in Društva narodov. Za narodne manjšine je ustvaritev zaupnega razmerja do Društva narodov nujna

naloga. Društvo narodov se mora spričo naraščajoče nezadovoljnosti med narodi baviti z manjšinskim problemom. S posebnim povdromom je dr. Wilfan nastopal za ustanovitev stalnega odbora za manjšinska vprašanja pri Društvu narodov, kakor je bilo zahtevano na nedavnem kongresu svetovne unije lig Društva narodov.

Kongres, ki bo trajal tri dni, je sklenil koncem otvoritvene seje, da pošlje državnemu tajniku Kelloggu brzojavko, v kateri izraža upanje, da bo delo za preprečitev vojne kronal z delom za preprečitev nasilstev nad evropskimi manjšinami. — Kongresa se udeležujejo zastopniki kakih 35 milijonov manjšin, ki pripadajo 14 državam in 12 narodnostim.

Kellogg na potu v Dublin

Svečano slovo od Francije. — Protivojni pakt bo podpisalo skupno 64 držav

Pariz, 29. avgusta. s. Kellog in Cosgrave sta davi ob 7.30 s posebnim vlakom zapustila Pariz in ob 11. prispela v Le Havre, kjer sta se vkrcala na krov ameriške križarke »Detroit«. Pri odhodu iz Pariza so jih pozdravili na kolodvoru zastopniki predsednika Doumerguea in zunanjega ministrstva. Ameriški poslanik je spremljal Kelloga do Le Havra. Pri vkrcanju je francoska vojaška godba svirala ameriško in angleško himno. Ko je križarka ob 11.30 zapustila luko, so v pristanišču navzoče francoske vojske ladje oddale pozdravno topovsko salvo 22 strelav.

London, 29. avgusta. s. Kakor poroča dopisnik »Timesa« iz Washingtona, je mogoče, da bo število držav podpisnic Kelloggove pogodbe znašalo 64, ker je pričakovati, da bo večina onih, ki so bile povabljene, pogodbo tudi podpisala.

Washington, 29. avgusta. (be.) Zedinjene države so povabile uradno 48 držav, naj se pridružijo Kelloggovemu protivojnemu paktu.

Pariz, 29. avgusta. (be.) Original teksta Kelloggove protivojne pogodbe bo skupno z vsemi ratifikacijskimi listinami deponiran v Washingtonu.

Priprave za volilno kampanjo v Angliji

London, 29. avgusta. (lo.) V političnih krogih vlada izredno zanimanje za konferenco političnih strank, ki se vrši v jeseni. Konferenca bo zadnja te vrste pred razpustom parlamenta. Včeraj se je sestel izvrševalni odbor konservativne stranke, da odredi vse potrebno za to konferenco, katere se bo udeležilo 1500 delegatov, ki predstavljajo vse politične organizacije v parlamentu. Konferenca se bo vršila v Great Yarmouthu 26. septembra. Na konferenci bo imel otvoritveni govor ministrski predsednik Baldwin. Konferenca se bo bavila z vprašanjem volilne kampanje. Ker je bila volilna pravica razširjena tudi na žene, se je zvišalo število volilcev za 5 milijonov.

se ena skrajnost ne zamenja z drugo. KDK mora imeti jasen vpogled na struje vse države, da onemogoči vse one tendence, ki bi mogle s površnimi dnevnimi gesli nasesti še slabšim in nevarnejšim.

V ostalem se bo na prihodnjih sejah razpravljalo o organizaciji velikega akcijskega odbora KDK. V ta odbor je bilo 2. avgusta izvoljenih 27 poslancev. Sedaj pa je potrebno, da se kooperirajo vanj tudi ugledni drugi javni delavci in strokovnjaki iz vseh krajev naše države in da se konstituirajo tudi podobni. Vrh tega bodo na prihodnjih sejah KDK prišla v razpravo še druga mnoga aktualna vprašanja. Vse bo prišlo na vrsto, vsako možnost, da pojača svojo akcijo in še bolj zagotovi svojo zmago bo KDK pretehtala — le za eno možnost se ne bo odločila — in baš to bi si današnji vladodržci želeli — za možnost namreč, da bi akcija KDK v kakršnemkoli oziru prišla v konflikt s pravno idejo naše države, kateri je KDK zaščitnica, dočim ji je današnji režim rušilec.

Pacifistično delovanje nekatoliških krščanskih cerkva

Praga, 29. avgusta. g. Sinoči je priredil polnomočni minister Krofta v zastopstvu zunanjega ministra dr. Beneša na čast delegatov, ki se udeležujejo svetovnega kongresa cerkva, svečan sprejem, katerega se je udeležilo 500 gostov. Danes se je obravnavalo na kongresu vprašanje: prijateljstvo z vero kot nadomestilo za oboroženo varnost. Med drugimi so danes govorili jugoslovanski škof Irenej iz Novoga Sada, kakor tudi znani pacifist Smith. Posebno pozornost je vzbudila dr. Beneševa poslanica o temi: socialni napredek in svetovni mir, ki je bila prečitana na današnji seji. »Pomenici izjavljajo dr. Beneš, da je problem svetovnega mira ne samo največji politični, temveč tudi največji socialni problem povojne dobe. Trajen mir ne bo zagotovljen samo z eno pogodbo, niti samo z ženevskim protokolom ter locarnsko in Kelloggovo pogodbo. Boj za mir se mora vršiti dnevno. Velike mednarodne pogodbe so samo posamezne etape v tem boju, ki zagotavljajo, da postaja mir od dneva do dneva sigurnejši.

Kritični dnevi za Bolgarijo

Sofia, 29. avgusta. g. Sinoči je kralj Boris definitivno odločil, da ostane vojni minister Vlkov še v vladi. Iz vrst zunanjega ministra Burova je namreč izšla zahteva, naj bi kralj odpustil vojnega ministra, ker ga kompromitirajo odnosi do organizacije makedonskivostužih. Cankov eden izmed voditeljev vladne stranke, zahteva, naj odstopi ministrski predsednik Liapčev.

Zaključek medoarlamentarne konference

Berlin, 29. avgusta. (be.) Danes se je zaključila 25. konferenca medparlamentarne zveze. Zaključni govor je imel prof. Schucking, ki je poudarjal stabilnost parlamentarnega režima. Nemška skupina je povabila vse udeležence kongresa na slavnostni banket.

Vstvarjanje novih front v Evropi

Senzacionalne vesti iz Londona

Angleška politična pomoč Italiji pojema. — Mussolini se oklepa užajlene Španije. — Težave fašistične politike na Balkanu. Vloga Vatikana. — Fašisti proti Kelloggovemu paktu

London, 29. avgusta d. Mussolini je predložil Španiji osnutek za zvezno pogodbo med obema državama, ki naj bi stopila na mesto dosedanjih prijateljskih pogodb. O odmevu, ki ga je izzval ta korak v Angliji, se da povzeti iz uradnih angleških poročil nastopno:

Novo zvezno pogodbo smatrajo v Angliji za vzemirljivo posledico angleško-francoske mornariške pogodbe in Kelloggove pogodbe. Splošno se domneva, da bo nova pogodba spremenila celokupen evropski položaj, ter stvorila dve novi fronti, v katerih bo Italija in Rim glavna nasprotnika, pri čemer jih bosta podpirali Anglija oziroma Španija. Dočim je pogodba, ki jo je predlagal Mussolini, na zunaj popolnoma nedolžna istina in v skladu z določbami Društva narodov o medsebojnih obrambnih pogodbah, se vendar smatra, da je Italija s tem končnojavno odklonila angleško pomoč, ki jo zagotavlja. Ta pogodba bi združila dva najmočnejša sosedja Francije.

Mussolinija je dovedlo več dejstev, da si je poskrbel drugo podporo, in sicer ravno v trenutku, ko se čuti Španija nekoliko zapostavljeno, ker ne spada med prve podpisnice Kelloggove pogodbe in tudi ni gotovo, ali bo dobila sedež v svetu Društva narodov v Ženevi. Mussolini je namreč opazil, da je naletel pri uveljavljanju svojih aspiracij

na Balkanu na težave; dalje je novi angleški poslanik v Parizu Tyrell ne samo Francozom naklonjen temveč tudi katoličan. Končno ni ostalo neopaženo, da Anglija ni več podpirala italijanske politike ob Sredozemskem morju, in v Arabiji ter Abesiniji. Edina težava ja izvedbo Mussolinijevih načrtov je v tem, da kralj Alfonz simpatizira z Anglijo. Razen tega je pričakovati, da bo prišel odločen glas iz Vatikana, kateremu posvečajo fašistični diplomati v zadnjem času veliko pozornost.

Milan, 29. avgusta, d. V kolikor Italijansko časopisje sploh komentira Kelloggovo pogodbo, se to vrši le v ta namen, da se izraza z vso skepso o njenem namenu in uspehi. Oficijozna »Tribuna« piše med drugim, da ni treba biti prorok, ako kdo trdi, da ta pogodba potomcem ne bo pomenila listine luči in jasnosti. To je tem lažje trditi, ker Italija nikakor ni zategnila zarje te mirovne internacionalne. Več drugih držav pa je med glavnimi podpisnicami, ki so gledale na pariško ceremonijo s prezirom. Gotovo je, predvsem, da se je Kelloggovo pogodbo Amerika še bolj definitivno ločila od Društva narodov. Ta pogodba je izobrela alibi za Ameriko, ki je našla za poljubno uporabo dobro konkurenčno sredstvo napram Ženevi.

Danes otvoritev jesenskega zasedanja Društva narodov

Na dnevnem redu sta dva važna politična vprašanja. — Španija postane zopet članica. — Nove volitve.

Ženeva, 29. avgusta g. Jutri dopoldne bo odprt pod predsedstvom finskega delegata zunanjega ministra Procopa 51. zasedanje sveta Društva narodov. Dnevni red je toplot večinoma administrativno tehnične in juridične značaja. Kljub temu se bo razpravljalo tudi o novi madžarski noti glede optantskega spora z Rumunijo in o poljsko-litovskem sporu.

Svet bo zboroval istočasno s plenarnim zasedanjem Društva narodov do 10. sept. ko se bodo vršile nove volitve. Po turnusu ki je bil uveden po vstopu Nemčije v svet Društva narodov, izstopijo letos tri države in sicer: Nizozemska, Kolumbija in Kitajska iz sveta. Iz krogov sveta se izve, da bo sedež Nizozemske dobila Španija, ki s tem zopet vstopa v ženevsko organizacijo. Anglija, Francija in Nemčija so pristale, da bo Španija obenem dobila pravico zopetne izvolitve. Mandat Kolumbije bo po tradiciji zopet pripadel eni izmed južnoameriških republik. V poštev prideta Paraguay ali Venezuela. Kitajski mandat bo prešla navbrže nova nacionalistična vlada v Nankingu.

Takoj po novih volitvah se bo svet sestal na 52. zasedanju, ki bo trajalo do zaključka plenarnega zasedanja Društva narodov. Temu zasedanju bo predsedoval zastopnik Francije.

Baden Baden, 29. avgusta s. Dopoldne je prispela nemška delegacija za Ženevo semkaj. Državni tajnik Schubert je odšel takoj v hotel k dr. Stresemannu, s katerim je imel daljši razgovor. Delegacija je še tekom dopoldneva nadaljevala pot v Ženevo.

Slovenci v Italiji odgovorni za vsak požar

Trst, 29. avgusta. o. Davi ob 4.10 je na Proseku izbruhnil požar v prostorih tamonjske šole in rikektorija Lege Nazionale. Ko so ljudje zapazili požar, so plameni že zajeli del poslopja in so že začeli ogražati tudi bližnje hiše. Na kraj požara so kmalu prihiteli vojniki in vaščani, vendar je bilo gašenje zelo oteženo in nevarno zaradi vetra. Na pomoč so bili poklicani gasilci iz Trsta ki so požar omejili. Po napornem delu so pogasili ogenj še le tekom popoldneva. Požar je vpepel veliko dvorano rikektorija, kjer so se vršile razne prireditve. Škoda znaša kakih 50.000 lir.

»Piccolo« piše v svoji popoldanski in večerni izdaji, da je bil ogenj podtaknjen in da gre zopet za političen zločin. Pred kakimi štirimi meseci je sličen požar uničil na Proseku italijansko ljudsko šolo, ki je tik rikektorija in jo sedaj ravno popravljajo. Oblasti so uvedle preiskavo, da izsleda storilca. Več domačinov je bilo aretiranih.

Predsednik slovaških komunistov pobegnil

Praga, 29. avgusta. h. Predsednik komunistične stranke na Slovaškem in obenem mestni svetnik v Bratislavi Evžen Slinger, ki bi moral v kratkem nastopiti štiri mesece zaporne kazni, je izginil. Domneva se, da je s ponarejenim potnim listom zbežal v Rusijo.

Ameriški pacifizem v oraksi

Washington, 29. avgusta. (be.) Prihodnje leto bosta splovljeni dve novi križarki.

Japonci zapuščajo Mandžurijo

Tokio, 29. avgusta. (lo.) Ker je bil red v Mandžuriji vzpostavljen, so bile japonske čete odpoklicane.

Mednarodno gasilsko tekmovanje v Italiji

Turin, 29. avgusta. o. Semkaj so prispole številne čete ognjegašev iz notranjih držav in inozemstva. Udeležile se bodo mednarodnega gasilskega tekmovanja, ki se vrši od 1. do 4. septembra.

Slovenec 12 Dim - Srbijanec 50 par!

Uničujoče številke za politiko dr. Gosarja, dr. Korošca in SLS Vnebovpijoča krivica pri plačevanju davka na ročno delo pod kleroradikalnim režimom.

Od kar je voditelj slovenskih »krščanskih« socializmov zapustil svoje srbijanske kapitalistične tovariše in prepustil svoje mesto dr. Korošču, se je nekoliko umaknil v stran in naša javnost ga skoro pozablja. To mi dobro. Že zaradi programa in ogromnih »uspehov« v korist slovenskega delavstva ne, s katerimi je leni dr. Gosar kot minister socialne politike kompenziral zaupanje, ki mu ga je izkazovalo delavstvo, preden je postal minister.

Med glavne spomenike dr. Gosarjeve socialnopolitične kariere spada tako zveni ročni davek. Od kar so ta davek upeljali radikali l. 1925., dr. Gosar ni več mirno spal. Porabil je vsak trenutek in vsako priliko, da je metal odgovornost za ta davek na ramena slovenskih demokratov. Uprav ganiljivo je opisoval, kako je ta davek nesocialen, da je delavstvo na koncu svojih sil in da ga bodo plačevali delavske žene in delavski otroci s svojim zdravjem.

Lani februarja meseca je g. Gosar postal minister za socialno politiko. Njegova stranka se baha, da je s finančnim zakonom za l. 1927.-28. prinesla Sloveniji milijonske in desetmilijonske olajšave. A istočasno s temi velikimi »pridobitvami« se je pod finančnim zakonom bleščal podoben minister za socialno politiko dr. Gosarja, s katerim je za l. 1927.-28. ponovno uveljavil pobiranje davka na ročno delo.

Jeseni l. 1927. je zatem vlada razpravljala o novem davčnem zakonu. Zakon je prišel v razpravo tudi v finančnem odboru in v Narodni skupščini. Ali pa mislite, da je tedaj minister za socialno politiko dr. Gosar le enkrat zvil v vladi ali v finančnem odboru ali v Narodni skupščini v korist slovenskega in vsega jugoslovenskega delavstva, čigar minister bi prav za prav moral biti? Ali menite, da se je potegnil za to, da se ročni davek ukine ali vsaj ublaži?

Kot minister je dr. Gosar pozabil na žuljave roke in izmučene obraze slovenskega delavstva in mu z novim davčnim zakonom definitivno naprtil ogromno in nesocialno breme, ki ga predstavlja davek na ročno delo. Da pa bo ironija usode še večja, se je

ravno pod ministrom dr. Koroščem socialnega Gosarja pobiral ročni davek v Sloveniji s tako brezobzirnostjo, kakor nikjer drugod v celni državi. Slovensko delavstvo je plačalo lani, t. j. leta 1927. nič manj kakor 16.792.264,64 dinarjev ročnega davka, torej skoraj 17 milijonov. Kaka krivica se je zgodila s tem slovenskemu delavstvu in vsem slovenskemu gospodarstvu, lahko šele prav precenimo, ako primerjamo to ogromno vsoto v Sloveniji iztirjanega ročnega davka z vsotami, ki so jih nabrali v drugih pokrajinah države. Na razpolago so nam uradni podatki o vplačilih ročnega davka v času od 1. aprila do 31. decembra l. l. V teh devetih mesecih so plačali:

Hrvatska in Slavonija	4.737.426,86
Bosna in Hercegovina	7.280.406,23
Vojvodina	6.079.719,58
Slovenija	11.899.233,95
Dalmacija	1.613.677,47
Srbija s Crno goro	2.233.181,49

Skupno je bilo torej v teh devetih mesecih iztirjanega ročnega davka okrog 34 milijonov, od česar odpade na Slovenijo skoraj 12 milijonov, torej nad eno tretjino. Slovenija je plačala torej absolutno in relativno mnogo, mnogo več kakor katerikoli druga pokrajina.

Najbolj kričeča je krivica, ki se je zgodila pod Gosarjevimi ministromi Sloveniji in slovenskim delavcem, ako primerjamo v Sloveniji vplačani ročni davek z davkom, vplačanim v Srbiji. Slovenija ima okrog 1 milijona prebivalcev in je plačala 12 milijonov ročnega davka, Srbija s Crno goro ima nad 4 milijone prebivalstva in je plačala 2 milijona ročnega davka. Na enega Slovenca je odpadlo torej v času od 1. aprila do 31. decembra 1927. 12 din. ročnega davka, na enega Srbijanca pa samo 50 par, torej na enega Slovenca 24krat več!

Te številke kriče do neba in so najhujša obsodba dr. Gosarja, dr. Korošca, klerikalne stranke in vsega hegemonističnega režima. To je zahvala krščanskim socialcem in njihovim gospodarjem, klerikalcev, slovenskemu delavstvu za zaupanje ob volitvah!

Skandalozne metode Koroščeve uprave

Vsem je še dobro v spominu potovanje notranjega ministra dr. Korošca po Južni Srbiji. Ogledal si je vse, videl pa ni ničesar, poslušal je vse, slišal pa ni ničesar, obljubil je vse, izpolnil pa ni ničesar. Vendar je izdal o svojem potovanju uraden komunikat, ki je bil poln hvale in slave o upravnih razmerah v Južni Srbiji in ki je izrecno stavil južnosrbsko upravo za vzgled drugim pokrajinam naše države.

Mi smo že tedaj imeli rahle dvome nad resničnostjo take izjave, ker smo vedeli, da so pritožbe nad tamšnjimi razmerami že davno postale nekakša notranja kronična bolezen. Ki ne izgine že ob sami pojavi ministra Korošca in njegovega spremstva. Dejali smo, da nismo čuli o kakih korenitih izpremembah v tej pokrajini ali o kakem temeljitem izboljšanju južnosrbskih upravnih prilik, zato tudi veselo smo oznanili dr. Korošca nismo mogli verjeti brez pridržka.

V ponedeljek se je vršilo v Beogradu zborovanje glavnega odbora radikalne stranke in vsi prvaki so pri tej priliki v en glas izražali svoje nezadovoljstvo in obsodbo nad metodami, ki jih je vpeljala v našo politično upravo Vukičevićeva vlada in nje današnja družna izjava. Preveč bi bilo navajati posamezne izjave, ki tako drastično obsodijo upravne metode pod Vukičevićem, za katere je odgovoren dr. Korošec, ki je imel ta resor prejel in ga ima še danes. Vse izjave so si edine v tem, da je politična uprava pod načelstvom dr. Korošca popolnoma v službi Vukičevićevega koncepta o »reorganizaciji« radikalne stranke.

Vendar pa je zelo zanimivo zlasti obupno pismo radikalnega poslanca Milutina Dragovića, pridržano v beograjski »Politiki« in naslovljeno na radikale vranjskega okrožja. Poslanec Dragović je dobil obvestilo iz pčiniškega in poljaniškega sreza, da sta tamšnjava sreza pozlavarja izdala ukaz podrejenim občinskim upravam, da na ta in ta dan zbršijo ljudstvo, ko bo v njunem spremstvu prišel tja poslanec Popović, da organizira takšno zvano državno vladno radikalno stranko.

Poslanec Dragović ogorčeno navaja, da v teh srezih že obstoje krajevne radikalne organizacije, toda to rovarjenje vladnih radikalov v krilu lastne stranke je stvar radikalov samih in prepuščamo ogorčenje popolnoma radikalni Dragoviću. Priduženi smo pa se njegovemu mnenju, da je tako početje Koroščevih podrejenih organov, ki postavljajo vso našo javno upravo v službo kake stranke, vse obsodbe vredno in da se s tem jači in nadaljuje sistem boje in gnile državne politike na škodo naroda in države.

Dragović pravi dalje, da se je uveril na lcu mesta, da je skoro ves uradniški aparat v tem okrožju namenjen samo za to, da kaznuje in preganja vsakogar, ki se shaja s tem poslancom ali ki od njega dobi pisma. Take stvari se dogajajo v pčiniškem srezu, ki ne leži baš globoko v Južni Srbiji, in imenovani poslanec pravi, da ljudstvo teh srezov celo vrsto let ne pominja takih preganjanj in nezakonitosti, kakor se gode sedaj pod Koroščevim režimom.

Pravoverni radikal piše dalje: »Danes sem pisal dr. Korošču in ga vprašal, ali njegovim podrejenim organom z njegovo vednostjo uznanja tako nasilje ter da-li misli ukreniti kaj proti temu.« Ako še to ne bi pomagalo, se obrača obupani poslanec na vse radikale s pozivom, da se otresajo kobilic in gosenic, ki so se iz drugih strank

Za Slovenijo tudi Korošec nima ničesar

Ob nastopu Koroščeve vlade smo čitali v klerikalnem časopisu dan na dan zagotovila, da se Sloveniji z nastopom Korošca odpro zatvorske blagostanje in da se vanjo kot poudeni vlije med in mleko. Bilo je mnogo naivnih dušic, ki so verovale, da res prihajajo v deželo zlati časi in da bo Korošec napeljal nazaj v Slovenijo vsaj del tistega demarkega potoka, ki neprestano teče od nas v Beograd.

Toda Korošec ministruje v Beogradu že mnogo časa. Še dlje je v vladi njegova SLS, toda zlatih potokov zaman pričakujemo. Korošec ima tako nesrečno roko, da se vselej, kadar je on minister, razpara vreča nesreč in neugodnosti se vsujejo širom države.

Mesto pričakovanega blagostanja je došla država s Koroščem dobro nesreč, neredov in prelivanja krvi, je dobila vladno večino, iz kole vrst je vstal zločinec Račić. SLS in njeno glasilo morata zdaj sama priznati, da tudi Korošec ni storil za Slovenijo ničesar. Zato »Slovenec« hvali gospodarstvo obeh oblasti Slovenije, češ, da sta umeli iznajti nove davke in denar iz teh davkov da ostane dom, ko »od države še za dogleden čas ni mogoče dobiti niti pričakovati ničesar«.

Včerajšnji »Slovenec« je s to trditvijo pogodil bistvo stvari. Od države ni mogoče dobiti, niti pričakovati ničesar tudi tedaj ne, ko sedi na krmilu vlade načelnik SLS, zato je bilo treba naviti davčni vijak v oblastnem področju.

Mi pa smo mnenja, da je umestnejše terjati to, kar imamo polno pravico terjati od centrale, kamor se stekajo naši davki. Ali to ni naš denar, namenjen za naše gospodarstvo? Ali bi se ta denar ne mogel vporabiti za izboljšanje naše hiše?

»Slovenec« pravi, da ne, in deli davke v dve vrsti. Eni davki so tisti, ki jih dajemo državi in od teh »ni mogoče dobiti niti pričakovati ničesar«. Drugi pa so oblastni davki in Slovenci smo ravno zadosti bogati, da se odpravimo terjati, ki jih imamo do državne blaginje, ter si naložimo domače davke, drobščine in gospodarimo s temi, kakor vemo in znamo.

Tako je stališče klerikalcev danes, ko je predsednik vlade dr. Korošec in se mu ne sme delati težko, ko že itak po milosti božji in po sili kompromisa sedi na čelu vlade. Pozabljeni so vse one krepke besede o plačkanju, izmazzavanju in izžemanju prečanskih krajev s strani čaršije, ki jih je »Slovenec« leta in leta dan za dnevom ponavljal med besom in gnevom. Ta pesmica je bila himna klerikalcev v opoziciji, danes pa je vse dobro; ni ne plačkanje, ne izmazzavanje, ne čaršije. Danes naj bi bili nekako srečni, da sme SLS razpolagati vsaj z oblastnimi dohodki!

Dr. Marinković na Bledu

Beograd, 29. avgusta. p. Nocoj ob 6.40 je zunanji minister dr. Marinković odpotaval na Bled, kjer bo ostal par dni, nato pa se odpelje v Zenevo na zasedanje Društva narodov. Danes je odpotaval iz Beograda tudi več drugih ministrov, med njimi tudi dr. Grga Angelinović.

Čujte, ljudje božji!

Poslušajte! Včerajšnji »Slovenec« povdarja na urvodnem mestu tudi tole, sedaj zanj »sveto in nedotakljivo« zadevo:

»Ljudstvo po deželi namreč čuti, da gre za njegovo stvar, da se tu bladi in napada naša ustava, ki je v neposredni prid in neposredno korist vsakega posameznika namenjena«. (Podčrtal »Slovenec«.)

Glejte, glejte! Vidovdanska ustava, je zdajci »naša« ustava. Naša ustava je po tej najnovejši »Slovenčevi« teoriji v »neposredni (!) prid in neposredno korist (!) vsakega posameznika«.

To je, kajpak drugačna godba kot ona, ki jo je SLS godla vsa leta v opoziciji!!

Zakaj ni Obznane

Beograd, 29. avgusta. p. »Novosti« objavljajo zanimiv članek, v katerem ugotavljajo, da so grožnje o uporabi represivnih ukrepov proti KDK doživle flakso. Dr. Korošec je sicer izdal naredbo svojim organom, naj pripravijo gradivo za primer potrebe političnih šikan pristavev KDK, toda nekdo je pravočasno ustavil »čvrsto roko« dr. Korošca, ki je samo čakal prilike, da jo pokaže. Namesto uporabe zakona o zaščiti države, je prišlo na vrsto vprašanje revizije ustave. Čigar pokret so izzvali predstavniki četverne koalicije. More se reči, da je bil s tem naposled storjen mal korak naprej. Zdi se, da se pričena resna razprava o pozitivni rešitvi vprašanja odnošajev med Beogradom in ostalimi kraji.

Posvetovanja poslancev KDK

Zagreb, 29. avgusta. č. Kakor vsak dan so se tudi danes sestali v predsedništvu zbornice h konferenci v Zagrebu navzoči poslanci KDK, med drugimi Vilder, Demetović, dr. Maček, Predavec, inž. Korić in dr. Trumbić. Glede požara v Seljačkom domu so poslanci izjavili novim narjem, da vodstvo še nima podrobnih podatkov o preiskavi, ki jo vodi sodišče in policija, in da bo sodna komisija, v kateri bodo tudi strokovnjaki, ugotovila jutri vse podrobnosti.

Situacija v Bosni

Zagreb, 29. avgusta. č. Posl. Ivan Čelan, ki je prišel semkaj iz Bosne, je na vprašanje, kakšen je položaj v Bosni in Hercegovini odgovoril, da je tak kakor v vseh ostalih hrvatskih krajih. Narod je discipliniran ter čaka in posluša sklepe svojega vodstva. Na vprašanje, kako se drže bosanski muslimani, je izjavil, da je položaj muslimanov v resnici težak, ker čuti ogromna večina muslimanov s Hrvati in dobro ve, da je njihovo mesto na strani KDK. V glavnem so muslimanski seljaki danes neobveščeni o pravem položaju in ker se dr. Spahović mudi že dalje časa izven Beograda, tolači narod to v tem smislu, da noče več iti s sedanjim vladom. Z ozirom na to je tudi razumljiv sklep JMO, ki je bil sprejet te dni, da nastopi samostojno pri občinskih volitvah v Bosni in Hercegovini in ne skupno z radikali in demokrati. S takim sklepom je vodstvo JMO hotelo dokazati svojim volilecem, da ni slepo vezano na nobeno izmed teh dveh srbijanskih strank.

„Lucida intervala“

Beograd, 29. avgusta. r. »Vreme« objavlja intervju, ki ga je dal dr. Laza Marković v Berlinu. Konec te Markovićeve izjave ima tudi notranje politično vrednost, ker nam odkriva, da je v imozemstvu tudi dr. Laza Markovića obšla rečica sramu, ko je prof. Schücking omenil strahotno grozodejstvo v Narodni skupščini, dne 20. junija. Dr. Marković je namreč izjavil:

»Ono, kar je v naši državi najaktualnejše v pogledu naše npravnosti in običajev, ki so še vedno primitivni in v odkritem nasprotju s prirodno parlamentarnostjo in ki so povzročili ožračje, v katerem se je rodil strahoviti zločin Puniše Račića, katerega se je spominjal tudi predsednik Interparlamentarne unije prof. Schücking v svojem govoru o preminulih članih naše delegacije, — je pač zadeva, ki bi se ji morali mi sami posvetiti, ako nam je do ugleda in spoštovanja našega naroda tudi izven meja naše države. To je potrebno nadalje radi velikih kulturnih in političnih sposobnosti našega naroda, ki so se v glavnem kot znano trošile s sterilno, nerazumljivo in nekulturno medsebojno borbo«.

Beograd, 29. avgusta. r. »Pesit Hirlap« objavlja izjavo dr. Laze Markovića, ki se izrekel proti reviziji mirovnih pogodb in za ohranitev dosedanjega stanja.

V pogledu državne krize v kraljevini SHS pa je dr. Marković zatrjeval, da bo Hrvatska dobila upravno in finančno avtonomijo. Beograd jedva čaka, da se reši finančnega bremena Hrvatske. V vsakem slučaju pa je treba počakati, da se strasti pomirijo.

Prehod letal preko italijansko-jugoslovenske meje

Rim, 29. avgusta. o. Uradni list je objavil kraljev ukaz, ki urejuje zrakoplovstvo. Ukaz določa med drugim, da je prehod letal in zrakoplovov preko italijanske - jugoslovenske meje na kopnem dovoljen samo pri Logatcu. Za vsa zračna prometna sredstva je obvezna pri prehodu preko Logatca naslednja pot: cesta, ki vodi od Logatca skozi Fojatce do Razdrtega, prenača črta iz Razdrtega v Divačo in česta iz Divače v Basovico, iz Basovice prenača črta na letališče v Zabljaku pri Trstu. Letala se ne smejo oddaljiti več kot 2 km na desno ali levo od navedene poti in morajo leteti vsaj 2000 m visoko nad zemeljsko površino.

Aretacija jugoslovenskega tihotapca v Budimpešti

Budimpešta, 29. avgusta. g. Poljeja je že dalj časa opazovala, da se v gotovih krogih gorabija uživanje raznih opojnih sredstev, med njimi posebno kokaina. Polizejstva so privedla tako daleč, da je policija aretirala jugoslovenskega državljana brezposelnega natakara Alberta Molnara, ki se je v obliki strojnega kurjača vtihotapjal v železniške vagonce ter na ta način potoval v Jugoslavijo in nazaj. Molnar je priznal, da je v zadnjih mesecih vtihotapjal velike mnežine kokaina v državo. Oblasti so aretirale tudi dva njegova tovariša.

Londonške „Times“ o borbi v Jugoslaviji

Uničujoča obsodba vodilnega angleškega lista nad hegemonističnim in nesposobnim centralizmom Beograda

Londonške »Times« razpravljajo v članku svojega beograjskega dopisnika o nasprotjih med Srbi in Hrvati in ugotavljajo, da se mora prav za prav govoriti o napetosti med deli države, ki so obstojali že pred vojno, in onimi, ki so ji bile priključene po zmagi zaveznikov.

Srbi imenujejo te nove državljane »prečane«, ker se nahajajo na drugi strani mejnih rek. Ti se upravičeno pritožujejo nad beograjskim centralističnim upravo, ker je upravni aparat, s katerim razpolagajo Srbi in ki so ga hoteli vsiliti novim pokrajinam, popolnoma skrahiral. Zmešnjava zakonov in uredb je taka, da se nihče več ne spozna. Nerešeni akti se kupijo v celih skladovnicah. Če hoče kdo kaj doseči, mora imeti prijatelja pri odločilnem mestu. Odtod veliki pomen poslancev, ki podpirajo prijatelje in prišaste, da dobe to, kar bi v redni državni avtomatično dosegli, ne da bi rabili intervencije. Ta sistem je seveda tak, da favorizira vladi prijazne stranke. Tako so slovenski klerikalci, čeprav so novodošli v Jugoslavijo, napravili pakt z vlado in so za

ceno svoje podpore mogli urediti svoje posle. Ta sistem se razteza tudi na trgovske zadeve. Ali ni aksijom v Jugoslaviji, da se mora tisti, ki se hoče lotiti kakega podjetja, najprej obrniti na dva ali tri voditelje vladajočih strank in jih vzeči v upravnih svet? Svoječas je bilo treba za dosego tega cilja biti v radikalni stranki.

Kateri je lek? Hrvati zahtevajo popolno avtonomijo, kakoršno ima n. pr. Irska, tako da bi jih s Srbi združevala samo oseba vladarjeva, kakor pred vojno Avstrije z Madžari. Srbi pa se ne nameravajo odpovedati svojemu centralizmu.

Pisec članka se izreka za pokrajinsko avtonomijo za vse Srbe, Hrvate in Slovence. Pokrajine pa bi se prej morale pregrupirati. Teh je zdaj 33 in so majhne in fragmentarne. Njihova upravna telesa nimajo niti avtoritete niti sredstev. Če pa bi se razdelila država na kakih 10 pokrajin, pri čemer se ne bi smele spajati tiste, ki tega ne marajo, bi se morda s tem osnutkom dal doseči sporazum med Srbi in Hrvati.

Vatikan in dogodki v Jugoslaviji

Zagreb, 29. avgusta. r. Milanski »Corriere della Sera« objavlja zanimiv članek, ki mu ga je poslal njegov vatikanski poročevalec in ki se glasi:

»V Rim je prišel apostolski nuncij v Beogradu, monsignor Pellegrinetti. Prišel je v Italijo na počitnice, ki jih bo deloma sreživel v svojem rojstnem mestu Lucii. Jugoslovenska politična situacija, ki je vse prej kot rožnata, je tega odličnega diplomata privedla v Rim, da v slučaju potrebe da potrebna pojasnila zlasti o zadržanju hrvatskega episkopata in duhovništva, ki po vsej priliki noče ostati nevtralen v borbi med Zagrebom in Beogradom.

Znane so izjave, ki so se pripisovale zagrebškemu nadškofu Bouerju na njegovem sestanku s Pribečevićem. Nadškof Bauer je tedaj izjavil, da se kot Hrvat kakor kot duhovnik zaveda dolžnosti, stati na strani naroda, katerega dušni pastir je. Ta izjava je pobudila vlado dr. Korošca, da je zahtevala pojasnila, nakar je dr. Bauer odgovoril, da se ne namerava pridružiti borbi proti dr. Korošču, ker uvideva, da je njegova politika dobra za SLS. Izjave zagrebškega nadškofa so važne zlasti za Vatikan, ki se želi izogniti sporom med duhovščino v državi, kjer predstavlja inteligetnejši del prebivalstva in mora sodelovati v nacionalnem življenju in pri vodstvu narodove usode. Sv. oče je v poslanici litovskemu episkopatu ponovno potrdil opetovano naglašeno načelo, naj duhovščina, ki se mora posvečati religioznemu skrbstvu in interesom vsega naroda, ne pripada nobeni politični stranki.

V slučaju hrvatskega ktera je še posebej potrebno ohraniti mejo, ki loči obrambo verskih ciljev in neodvisnosti katoliške vere, ki je vera hrvatskega naroda, od vsakega mešanja in nadvlade pravoslavne verske, ki je religija večine ostalih narodov Jugoslavije.

Ta članek milanskega lista je brez dvoma inspiriran iz vatikanskih krogov samih in je najbrž že odgovor na poskuse pridobiti Sv. stolico za to, da bi se postavila na stran dr. Korošca. Da so se taki poskusi vršili in se še vrše, potrjuje med vrsticami tudi včerajšnji »Slovenec«. V skromni, a očividno v škofjskem ordinarijatu sestavljeni notici na 4. strani namreč pripoveduje, kako v Vatikanu s zanimanjem zasledujejo potek političnih dogodkov v Jugoslaviji, in nato zaključuje: »Ne bo pa (Sv. stolica) opustila, da bi se ne poslužila sredstev, ki so ji na razpolago, da bo nasvetovala jugoslovanskim katoličanom zmernost in mir, in da bo povabila episkopat in kler, naj opozore svoje vernike, da jih versko obvezuje ohraniti zvestobo in pokorščino do ustave državne oblasti«.

Ako so informacije »Corriera« točne, so ti poskusi, pridobiti Vatikan za politiko dr. Korošca proti Hrvatim, ostali vsaj dosejati brezuspešni.

Kraljevo zdravstveno stanje

Bled, 29. avgusta. Beograjski kirurg dr. Kostić je bil danes dopoldne pri kralju, nakar se je z avtom odpeljal v Beograd. Kraljevo zdravstveno stanje je zelo dobro. Vlada ne čuti nobenih nevarničnih bolečin več in je dobro razpoložen.

Zopet bolnica brez denarja

Sarajevo, 29. avgusta. č. Uprava sarajevske bolnice je prišla v neprijeten položaj, da je morala sporočiti ministrstvu narodnega zdravlja, da bo morala v najkrajšem času ukiniti oddelek za gobavce, ker nima zadostnih kreditov. Nevarnost okuženja prebivalstva od te strašne olezali je pač najboljši dokaz brezvestnosti ali nesposobnosti onih, ki so sestavili državni proračun.

Italijanski manevri pri Zadru

Split, 29. avgusta. n. Sredi septembra bo imel oddelek italijanske vojne mornarice manevre v okolici Zadra. Pri manevrih bo sodelovalo tudi več polkov italijanske vojske raznega orožja.

Katastrofalen vihar v Sofiji

Sofija, 29. avgusta. g. Silen orkan je povzročil v okolici mesta veliko škodo. Do 10.000 dreves je bilo izruvanih in mnogo hiš raztrganih. Vihar je podrl tudi več dimnikov in cerkvenih stolpov. Na več krajih je potrgalo tudi železniške tračnice. Prebivalstva se je polastila velika panika in vse beži v gore.

Preiskava o požaru v Seljačkom domu

Zagreb, 29. avgusta. r. Sodna preiskava o požaru v Seljačkom domu se vodi s polno paro. Doslej je preiskovalni sodnik Vidale zabil večje število prič. Jutri ob 10. dopoldne bo na mestu požara nov sodni ogled, ki mu bodo poleg članov sodišča prisostvovali tudi strokovnjaki gradbene, kemične, gasilske in elektrotehnične stroke.

O preiskavi in njenih ugotovitvah preiskovalni sodnik ni dal še nobene informacije. Trdi se, da so navedbe neke priče uprav senzacionalnega značaja in da lahko omogočijo aretacijo krivcev.

»Večer« zatrjuje, da je njegov poročevalec prejel na merodajnem mestu informacijo, ki je smatrala za ugotovljeno, da je bil požar potaknjen in da ne gre le za nesrečen slučaj.

Preiskavo o požaru vodi s svoje strani tudi policija, ki je danes vendar zaslilevala priče. Največjo pažnjo se posveča pričevanju soproge Vjekoslava Fejzla, ki se je nahajala v dvorani v prvem nadstropju Seljačkoga doma, ko je začelo goreti. Gospa pripoveduje, da je malo prej privzlo pred Seljački dom eleganten sivozelen avto, iz katerega sta izstopila dva mlada gospoda. Gospa ju je nekaj časa opazovala, kakor sta se nervozno sprehajala pred Seljačkim domom, nato pa ju je izgubila iz vida.

Švedska preoceanska letalca izgubljena?

Berlin, 29. avgusta. s. »Berliner Tageblatt« je prejel iz Kodanija brzojavko, da je deželni predstojnik severne Grönlandije sporočil, da so letalo pogrešani švedski letalcev Hassela in Cramera videli v nedolgo dopoldne pri Fiskensalu, to je kakih 210 milj južno od Mount Ewansa. Dva dni pozneje so baje slišali letalo pri Akigse-riaku, kakih 50 morskih milj severno od Mount Ewansa. Ta vest pomeni, da je letalo očitno iskalo ugodno točko za pristatek; ker je pa ni našlo, je letelo proti severu in se najbrže pri tem izgubilo.

Nov svetovni rekord v vztrajnostnem poletu

Berlin, 29. avgusta. g. Ob Junkersova letalca Ristic in Zimmermann, ki branita svetovni rekord v vztrajnostnem poletu, bosta jutri ob ugodnem vremenu startala proti vzhodu. Na krov sta vzela za 8100 km obratnih sredstev ter nameravata leteti do Pekinga ali morda celo na Japonsko.

Velike nesreče po vsem svetu

Varšava, 29. avgusta. g. V Bronbergu se je včeraj pri zasilenem pristanku razbilo vojaško letalo. Ob pilota, poročnik in letalski korporal, sta bila težko ranjena.

Sanghai, 29. avgusta. (be.) Kakor poročajo, je zadela na sipine v bližini Kefu ameriška letalska ladja. Vsi poskusi, da bi ladjo opustili, so ostali dosedaj brez uspešni.

Varšava, 29. avgusta. g. V Wojtowki pri Bijalystoku sta zgoreli dve stanovanjski hiši in 20 skednjev. Ogenj je zametil neki osemletni deček.

Newyork, 29. avgusta. (be.) V mestu Stelby so se porušile tri hiše. Ubitih je bilo 8 oseb in 7 težko ranjenih.

Pariz, 29. avgusta. (lo.) V vasi St. Martin-Debelleville je nastal strahoviti požar, ki je vpepel 20 hiš in 21 farm. Splošno se meni, da je bil ogenj potaknjen.

Tragična smrt angleškega gošpodarskega strokovnjaka

London, 29. avgusta. (lo.) Brzojavka iz Vancouverja poroča, da so v bližini Puget Sounda našli pogrešano letalo, s katerim sta se vozila Scott in drugi pet oseb. Letalo je letalo 30 čevljev globoko v morju in 7 posrečencev je letalo v letalski kabini. Scott je potoval v Kanado, da zbere material za izdajo knjige o izseljevanju in gozdarstvu. Leta 1919. je bil izvoljen na liberalni listi za poslanca v spodnjo zbornico. Leta 1924. se je pridružil delavski stranki.

Naši kraji in ljudje

Razširjenje ljubljanske realke

Nekaj spominov ob 75-letnem jubileju zavoda

Z novim šolskim letom se razširi ljubljanska realka v dva srednješolska zavoda: realko in realno gimnazijo. Prvi štirje razredi so enotni, od petega dalje pa bodo obstojali posebni oddelki za realko in posebno za realno gimnazijo.

Ljubljanska realka spada med največje in najstarejše srednješolske zavode v Sloveniji. Ko so se začele sredi preteklega stoletja snovati prve realke v Avstriji, se je tak zavod otvoril 1852 tudi v Ljubljani. Sprva je imel le tri razrede, od šolskega

leta 1863, dalje 6 razredov, a s šolskim letom 1871/72 se je pretvoril v moderno sedemrazredno veliko realko, kar je ostal do danes. Nad 31.000 dijakov se je v tem času vpisalo vanj, izmed njih je izšlo mnogo jako odličnih mož, ki še sedaj delujejo v najrazličnejših strokah in poklicih. Izmed vseučiliških profesorjev naj omenimo samo dr. Fabianija (Dunaj), Emiha (Gradec), Foersterja (Ljubljana), Boncelja (Zagreb), dr. Klemenca (Dunaj) in Knapiča (Lisabona).

Poleg teh cela vrsta srednješolskih profesorjev in direktorjev, skoro vsi slovenski inženjerji, mnogo uradnikov pri pošti, železnici, financih, častniki (kontreadmiral Koch), odlični veletrgovci, industrijalci itd. Slovenski književnosti, upodabljači umetnosti in gledališču je dala ljubljanska realka Cankarja in Srečka Kosovega, Jakopiča, Vesela, Gvaizda, Betteta, Križajca, Skrbinka, Sesta.

Dasi so bili med učenci Slovani vedno v večini, je veljala realka do 1918, za nemška zavod, na katerem se slovenskim dijakom ni vedno godilo najbolje. Iz te dobe je ostala med starši marsikatera nepopolna sodbica o zavodu še do današnjega dne. Razen pri verouku in slovenščini se ni na realki smela slišati nobena slovenska beseda in slovenski profesorji, kolikor jih je bilo tam, niso imeli lahkega stališča. Ko liko preiskav in afer so povzročili na zavodu narodnostni boji, koliko polemik v slovenskih in nemških časopisih!

Po prevratu se je realka poslovenila. Odšli so nemški profesorji in z nemškimi uradniki in častniki tudi nemški dijaki. Zavod je dobil po dolgem času (prvi ravnatelj Miha Peternel je bil tudi Slovenec) zopet Slovenca prof. Josipa Mazija za direktorja, ki je prevzel težavno nalogo, da razvorne in nedisciplinirane razmere uredi in zavodu zopet dvigne ugled. To se mu je v polni meri posrečilo. Uspehi dijaštva so se v vednem in učenju hitro dvigali in v preteklem letu je na zavodu z uspehom dovršilo nad 90 % dijakov. Gotovo prav ugoden in hvalen vreden uspeh!

Od 1874. se nahajala realka v lastnem impozantnem poslopiu, ki ji ga je postavila v renesančnem slogu v proslavo svoje 50letnice Kranjska hranilnica izrečno za realko. Gotovo nima noben drug slovenski zavod tako velikih in higienskih učilnic kakor ravno realka, dasi zunanost poslopja danes ni taka, kakor bi bilo želeli. Izza septembarskih dogodkov 1908. je začela nemška Kranjska hranilnica zavodu nasprotovati zaradi slovenskih dijakov, ki jih je hotela iztisniti in poslopje ohraniti le Nemcem. Tudi po prevratu so se težave glede poslopja nadaljevale. Sedaj, ko je lastnik poslopja ljubljanska realka, je pričakovati, da se bo poslopje temeljito popravilo. Realke ne razpolaga samo s prostornimi razrednimi učilnicami, marveč ima tudi specialne učilnice za risanje, fiziko, kemijo in obšir-

no telovadnico, ki je bila pred kratkim modernizirana. Poleg učilnic se nahajajo v poslopju veliki kabinet za razne zbirke, med katerimi je posebno dragocena prirodopisna zbirka, ter za obsežne knjižnice, od katerih shranjuje učiteljska čez 4500 knjig, a dijaška tudi nad 4000.

75letnice svojega obstoja realka ni mogla lepše proslaviti kakor s tem, da se je v duhu današnjega časa razširila in spopolnila z realno-gimnazijskim oddelkom, ki daje njenim učencem možnost, da se na

Izlet gorenjskih obrtnikov v Avstrijo

Jesenice, 28. avgusta

Društvo obrtnikov za kranjskogorski sodni okraj s sedežem na Jesenicah je priredilo v nedeljo izlet v Beljak. Udeležilo se je izleta prav visoko število članov in prijateljev društva. Nasproti jim je prišel do Jesenic tajnik beljaških obrtniških društev g. Schwald, ki je uredil vse potrebno, da je bila vožnja v Beljak prav prijetna. Na kolodvoru v Beljaku so naše obrtnike sprejeli predstavniki beljaških trgovskih in obrtnih organizacij. Po lemem pozdravu so odvedli tovaršne v svoje lokale (Zunfthuse) k skupnemu kosilu, pri katerem je goste v prijetnih besedah pozdravil načelnik zadrage krojačev g. Kramer ter v imenu »Hagebunda« načelnik g. Angerer, za vse beljaške obrtniške organizacije pa tajnik g. Schwald.

Za prisrčni sprejem se je zahvalil v imenu gorenjskega obrtniškega vodja in organizator izleta g. Ivan Goxala z Jesenic, ki je uvodoma govoril slovenski gospodini Waštanova z Jesenic pa je z lepim slovenskim nagovorom poklonil predstavniku beljaških obrtniških organizacij krasen šopek svežega cvetja.

Po skupnem obedu se je vršil ogled mesta, nakar so se izletniki podali z avtomobili v Poreče ob Vrbskem jezeru in od tod po dveh urah s parobrodom v Vrbo, kjer se je vršil koncert domače godbe. Ob mnogobrojni udeležbi domačega občinstva jih je pozdravil župan, dalje predsednik zveze koroških obrtnih združenj in razni drugi govorniki. Pevci so prepevali večina slovenske narodne pesmi in kmalu je zavladalo med izletniki in domačini prav prisrčno razpoloženje. V imenu gorenjskih obrtnikov se je vsem govornikom zahvalil g. Goxala, gđ. Waštanova pa je gostiteljem izročila krasno šatuljo. Nato je izpregovoril še predsednik Zveze obrtnih združenj g. Josip Rebek iz Ljubljane. Zahvalil se je slovenski za pozdrave, naklonjenost in spo-

tane ovacije, nakar je v nemščini poročal o gospodarskem stanju naše države. Odgovoril mu je g. Angerer, ki je naglašal, da je stanje obrtništva dandanes težavno povsod, a naši lepi državi je le želeli, da bi jo vodili spretni krmiljarji, nakar bo naša domovina res srečna in bogata ter v njej zadovoljni vsi stanovi.

Udeležencem bo izlet gotovo ostal v prijetnem spominu, kajti beljaškim obrtnikom je pač treba priznati, da so gostom iz Slovenije izkazali vse gostoljubje.

Priprave za 8. septembr

Zanimanje za veliko splošno narodno prireditve, ki se bo vršila v soboto, na praznik, 8. septembra, v našem narodnem središču, v beli Ljubljani, v prid zatiranim, pod tujim jarmom ječečim bratom, raste od dne do dne. Zlasti pa javljajo iz raznih podeželskih krajev, mest, trgov in vasi, da se za ta dan pripravljajo večji skupni izleti v Ljubljano, ker se moreta pri tem izletu združiti dve stvari, ki skorajda enako zanimata podeželsko prebivalstvo: poset »Ljubljane v jeseni«, jesenskega velesejma, z vsemi njegovimi mikavnostmi, in pa udeležba pri velikem narodni prireditvi, ki naj da naši splošni narodni obrambni organizaciji »Jugoslovenski Matici« čim obilnejša sredstva. Take skupne izlete moramo le pozdravljati in želimo, da bi se organizirali vsepovsod.

Tisti, ki bi pa ne mogli ta dan v Ljubljano, pa naj bi se spomnili na drug način naših zatiranih bratov: naj stopi gospa, gospodična, gospod, mož narodnjak k svojim prijateljem in znancom, svojim sosedom in jih opomni, da tam na oni strani naši bratje nujno potrebujejo pomoči. Kdo bi na tako opomnilo ne segel v žep in ne odnil svojega prispevka? Te zbirke naj bi se potem izročile »Jugoslovenski Matici«, da bo uspeh njene prireditve tem lepši.

Tako v podeželskih krajih. Kako pa v Ljubljani?

Namignili smo že, da bodo te dni potrkale naše nabiralke pri imovitejših ljudeh in jih poprosile za prispevke. Sestavil se je damski odsek in se nabiranje prične v ponedeljek. JM prosa, da sprejmete tokrat te naše pridne, požrtvovalne čebelice s prav posebno darežljivimi rokami.

Pa še nekaj: Ali veste kaj so »sekirice«? Če ne veste, vprašajte svojega malčka, ki z neznanstvom veseljem dirja na dvokolesnem vozičku po ulici prav tamkaj, kjer se morate vsak čas z grozo prijemati za glavo, češ, zdajle pride pod voz, pod kolo, pod avto. No, vidite, to je »sekirica« in s takimi »sekiricami« bodo mogli 8. septembra popoldne dirkati vaši malčki na Kongresnem trgu v tekmi za naslov »prvaka Slovenije na sekirici«. Pomislite le: »prvenstvo« in pa krasne nagrade!

Udeležba bo gotovo ogromna, iz mesta in podeželskih krajev. Čas prigrisatve se bo objavil pravočasno in tako tudi pozogi za tekmo. Toda čas je kratek, komaj dober teden dni do tekme. Pokoncu torej »sekiricari« ženskega in moškega spola, trenirajte, a za božjo voljo nikar po trotoaru in kurjih očesih tistih, ki hodijo po njem! In na svidenje 8. septembra popoldne na Kongresnem trgu, kjer za kolearsko »poževsko dirko«, pridete na vrsto takoj vi! »Sekirica! Hip, hip, hurra!«

Vlomilska tolpa v brežiški okolici

Brežice, 28. avgusta

V okolici Brežic se je naselila že pred tedni nevarna tatinska tolpa, ki neprestano ogroža prebivalstvo. Tolpa, obstoječa brzkone iz treh, štirih ljudi, vlamila skozi okna v stanovanja ter vedno odnese plen. Takih vlomov beleži tukajšnja kronika že več in so bili vsi sproti prijavljeni orožniškimi postajam. Seveda so takoj odšle orožniške patrulje na zasledovanje, ki pa je doslej ostalo vedno brezuspešno. Tatovi postopajo zelo spretno. Imajo bržčas več skrivališč, kjer imajo shranjeno nagrabljeno blago.

V noči na 27. t. m. so imeli svedroci neverjetno srečo v vasi Kapele pri Dobovi. Že podnevi so domačini opazili huditi po stezah zunaj vasi par nezanih tujih moških, ki so se ogibali vsakega razgovora z domačini. Ko je utonila vasi v temni noči, pa hušnilo temne sence v vas ter se ustale pred hišo št. 1., kjer ima ga. Ana Zorčičeva trgovino. Svedroci so se nemudoma odpravili na delo previdno odšli izlozbeno okno ter vdrl v trgovino. Notri so delali popolnoma nemoteno, kajti vsi v hiši so spali trdno spanje in mir je vladal v vsej vasi. V kratkih minutah so storili odnesli iz trgovine veliko zalogo manufakturnega blaga, ženskega perila, več kosov cerfirja, svile in hlačevine v skupni vrednosti nad 50.000 Din. Ni pa jim zadostovalo samo blago, marveč so odprli tudi neki predal,

v katerem so našli še 4000 Din gotovine. Vlomiči so tudi to pot izginili z ukradenim blagom, kakor bi se vdrl v zemljo ter je ostalo zasledovanje naslednjega dne brez vsakega uspeha.

Surov poboj rudarja

France Urankar, rudar od Sv. Ožbolta, si pač ni mislil, da ga čaka smrt v domači vasi, kjer je bil pobit kakor živinčec. Bil je miren in dostojen človek ter je s svojimi brati živel v najlepši slogi, bil lepše oblečen kot drugi fantje in tudi za sivolaso mater je skrbel.

1. junija letos je obiskal Francelj spet svoje domače ter se zvečer napotil z bratom Nacetom in Tinom ter s svojim znancom Jernejem v vaško krčmo, kjer so izpili nekaj malinovca in se potem odpravili. Franceli in brat Nace sta odšla v mežnarijo, kjer so imeli cerkveni pevci vajo. V mežnariji sta bila med drugimi tudi Nace Dimic in France Podbevšek. Brata sta se pozovarjala z neko pevko, kar menda omama dvema ni uzalalo. Sicer pa nista imela nikakega poviada za pretep.

Preden sta odšla brata Urankarja, sta izginila iz mežnarije Podbevšek in Dimic, poiskala še tovariša Prvinška in sklenili so prepričati oba brata. Čakali so ju s kamnietem, ki so ga metali proti njima. Dohiteli so potem oba brata ter mimozredno pograbili pri Smrkolovem skladišču kole. France Urankar je zavpil nad pretepači: »Pobite, dajte mir, sicer bom posvetil!« Na mostu so ju dohiteli in teli udrihali po Francetu, ki so ga obkolili. Eden se je pognal tudi proti bratu a udaril ga ni. Padlo je več udarcev s kolom, par po glavi, in France se je zrušil oblit s krvjo.

Pretepači so nato odvrgli kole in izginili v noč. le brat je hitel po pomoč. Franceta so prepeljali v Ljubljano, a ubogi 25letni mladenič je podlegel poškodbam in je udrt lobanisko kost in to je povzročilo v desni polovici glave zmečkanino senčne lupu-

te desne možganske pol. Fant je umrl zaradi otrpnjenosti možgan.

Ker državno pravdnštvo ni moglo izslediti pravega storilca izmed treh obdolženec, je obtožilo vse tri hudodelstva težke telesne poškodbe. Razpravi je predsedoval višji svetnik dr. Kaiser, ki je zelo spretno vodil razpravo.

Medtem, ko sta ostala obdolženca priznala, da sta res tepla Franceta, je Podbevšek zanikal vsako krivdo. Češ, da niti kola ni imel. Janez Prvinšek se bo pokoril 9 mesecev, a Dimic Nace 6 mesecev v težki ječi, dočim je Podbevšek oproščen, ker je gledel njeza manikola dokazov a se sicer tudi njegovima tovarišema ni moglo dokazati, da sta imela namen uboja. Najbolj bo pogrževala svojega sina pač Francetova mati, katero je ves čas zvesto podpiral in il lajšal leta siromašne starosti.

Šolar i
najboljše in najcenejše

ČEVLJE
OBLEKE
To bice

kupimo letos samo pri
R. STERNECNI, Celje

NOGAVICE
z ZIGOMI
KLJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Kulturni pregled

Lev Tolstoj – ruski Hamlet

(Predavanje prof. E. Spektrovskega v Ruski Matici.)

Za 100 letnico rojstva velikega pisatelja Leva N. Tolstega je priredila ljubljanska Ruska Matica predavanje bivšega rektorja kijevskega vseučilišča, zdaj honor. profesorja beogradske univerze g. dr. Evgenija Spektrovskega. Vseučiliška predavalna dvorana je bila popolnoma zasedena, v prvi vrsti seveda s člani tukajšnje ruske kolonije. Učenci predavatelja je v petletnem predavanju podal globoko analizo tragedije velikega jasnopoljskega umetnika in misleca. Govorec o njegovi osebnosti žaložirja, se je predavatelj samo uvodoma in bolj mimogrede ustavil pri Tolstemu kot umetniku. Največji del njegovih izjav je veljal Tolstemu kot moralistu, zakaj iz moralne težnje so se razvili verski nazori in asketična stremjenja tega čučenja novega krščanstva.

Prof. Spektrovskij je govoril uvodoma o svojevrstnem značaju ruskega realizma. Leta se je zbog posebne inklinacije ruske duše k metafiziki, k bogoiskatelstvu, porajal znatno težje nego realizem zapadnih literatur. Dočim je n. pr. George Sandova izjavila, da ji je pisanje povesti kakor žensko ročno delo, vidimo pri vseh ruskih pisateljih, da se silno vživljajo v svoje junake in

trpe z njimi. Ruski pisatelji iščejo predvsem človeka, zato ne posevajo – kakor n. pr. Zola – celih strani opisov kopalnice ali pogrnjene mize. Njih globoko sočutje s človekom in jako vživljanje v tuje duše najbolj označuje ruski realizem. Predavatelj je pokazal to na primerih Gogolja in Dostojevskega. Gogolji je nosil pod krinko humorista iz »Revizorja«, »Zemlje«, »Mrtvih duš« itd. bolesto grimo človeka, ki trpi hamletovske muke. Iz »Revizorja« se oglasa njegov vzklík: »Sebi se smejte!« Dostojevski je smatral svoje najbolj mračne dni za najsrečnejše in o njem dobro vemo, kako silno je trpel z junaki, ki jih je ustvarjal po svoji notranji potrebi. Celotni Turgenjev, izmed vseh najbolj zapadnjaški, realist, se je globoko vživljal v svoje junake in je iskal moralnih niti njihovega dejanja in nehanja.

V Tolstemu se je združila bolesta Gogolja in Dostojevskega. Predavatelj je podčrtal kot njegovo najznačilnejšo potezo: hamletizem. Tolstoj je pravi ruski Hamlet. Kaj je osnova Hamletove osebnosti tragedije? Da trpi zaradi ničevosti življenja, ki mu ne more najti smisla. Tolstoj je v svojem duševnem in umetniškem razvoju razvil ruski hamletizem do viška. V vseh njegovih delih in naukih se čuti ta strah pred nepojmljivim življenjem, mučno iskanje njegovega smisla, težnja, zbežati pred stvarnostjo –

kamorkoli. Tragedija Tolstega je bila tragedija duše.

Prof. Spektrovskij je razglabljal o moralni Tolstega in je prišel do sklepa, da Tolstoj moralnih problemov ni rešil; hotel jih je rešiti zase (v nasprotju z Dostojevskim, ki se je mučil za druge) in je naposled moral priznati, da jih tudi zase ni rešil, zato je moral zbežati pred samim seboj in umreti na železniški postaji. Obsežnejšo analizo je podal predavatelj o verskih nazorih Leva Tolstega. Jasnopoljski moralist, ki se je v svoji duši boril med paganstvom in krščanstvom, je hotel ustanoviti novo vero, ki bi bila brez bogoslovja, brez dogem in obredov. Povsem vertikalno, individualno vero, pravo nasprotje historičnim, horizontalno in socialno usmerjenim verstvom. Predavatelj je odločno zavrnil ta poizkus in označil njegovo jalovost. Takisto je obsodil asketizem Tolstega in njegovo teorijo o neprotivljenju zlu. V vsem tem vidi samo osebno zablodo, nauke umetnika, ki je zgrešil pot in se je hotel izpovedovati v filozofiji in religiji namestu v umetnosti, kakor bi bila njegova naloga in za kar mu je bila dana genialnost. Tolstoj je bil na koncu ponizen, ker je postal žrtev svojih učencev, in kakor je nekoč stari Marx nasprotval markizmu, tako je moral biti stari Tolstoj zoper »tolstoizem«. Tudi mu ni uspelo, da bi prisilil državno oblast, da bi ga storila za mučenika. Naposled so se mu tolika protislovja tako zgostila v duši, da je pobegnil z Jasne poljane. Umrl je kot žrtev svojega hamletovskega neumevanja življenja, neprestanega mučenja samega sebe in

Domače vesti

Tolstemu posvečena številka „Življenja in sveta“

Doveta številka naše ljudske revije „Življenje in sveta“ je deloma posvečena stoletnici rojstva največjega slovanskega pisatelja Leva Tolstega. O njem prinaša to-le številke:

Ob stoletnici rojstva Leva N. Tolstega. Iz korespondence: 1. Zadnji otrok Vaničke. — 2. Pismo hčerki, ki bi se rada omožila. — 3. Pismo nekemu dečku. — 4. Pismo družini „Štavljae“.

Tolstoj in Slovenci. Nastanek „Ane Karenine“. Na naslovi strani je izvrstni lesorez E. Justina, med besedilom pa več slik.

Dalje je v tej številki krasna povest K. Przerwa — Tetmajera „Kako je umrl Jakob Zih“, povest, ki diha vso divjo naravnost življenja v gorah.

Ob podpisu Kettogovega pakta bo zanimava kratka zgodovina voja v članku „Voja vojniki in tehnika je razprava o nameravanih podmorskih podmorah med Evropo in Afriko v okoliščini gradnje čez Hudson v New Yorku.“

Iz priradbe o razpravi o življenju knjižarice in zapiski lovca na stene T. A. Barnsa.

Prav posebno pa bodo zanimivi podlistki o življenju v Beogradu, ki jih je spisal I. 1865. Četudi pesnik Vitezslav Halek za praške „Narodne liste“ in ki kažejo, da je marsikaj še danes tako kot je bilo I. 1865.

Taj številki je priložena kot umetniška priloga reprodukcija lepe fotografije Egona Planinška „Izvir Save Dolinke pri Podkorenju“.

Vsebinsko toli obilna in lepo opremljena številka s slikami v modri barvi stane samo 2 Din. Naročanje „Življenja in sveta“ ga zahtevajte v vseh javnih prostorih. Časopis bo prava ljudska čitanka za mlado in staro!

Imenovanje v državni službi. Pri tobačnici v Ljubljani je višji kontrolor Janko Babnik imenovan za šefa oddelka v 2 skupini II kategorije.

Sprejem v našo državljansko zvezo. V našo državljansko zvezo so nadalje sprejeti na teritoriju Slovenije: kapetan Alojzij Schneider v St. Ilju, modistka Roza Armbruster v Mariboru, kmetovalec Ivan Benša v Orhovichu, posestnik Pavel Marušič v Mariboru in mehanik Anton Novak v Mariboru.

Novi Sad sedež baške oblasti. Na predčerašnji seji mestnega zastopa v Novem Sadu je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, da se sedež baške oblasti prenese v Novi Sad, kakor to predvideva zakon o razdelitvi države na oblasti. Mestni zastop bo poslal posebno deputacijo v Beograd, da v tej smeri intervenira pri vladi.

Občinske volitve v Bosni. Kralj je na Bledu podpisal ukaz, s katerim se razpisujejo volitve občinskih odborov v vseh občinah Bosne in Hercegovine. Volitve se bodo vršile dne 28. oktobra letos.

Manifestacije narodnega delavstva. Jubilejni kongres Narodne strokovne zveze bo ob enem velika manifestacija vsega narodno zavednega delavstva, ki bo ob tej priliki manifestiralo za svoja prava in svoje ideje. Kakor so se naši bratje v Trstu in tovaršiji v Ljubljani že pred dvajsetimi leti zbirali na kongresih in shodih in manifestirali za svoje pravice, ki so iz dneva v dan bolj teptane, tako moramo tudi mi ob tej priliki dvigniti svoj glas in skrbeti, da pridemo vsi do zadnjega na kongres. Kongresa se najbolj veselijo naši stari prijatelji iz Primorja, ki ne morejo pozabiti lepih časov, ko so se zbirali okrog prapora NDO in ponosno korakali po tržaških ulicah. Njim se pridružimo tudi vsi ostali in obnovimo lepe spomine na NDO. Manifestacija narodnega delavstva bo v nedeljo 9. septembra na Sokolskem Taboru, kjer bodo govorili naši odlični voditelji in nam dali novih smernic za nadaljnje naše delo. Nato bomo manifestirali s sprevedom po mestu in hodo tudi tako pokazali, da se narodni delavec zaveda svoje velike misije, ki jo ima med svojim narodom. Za kongres je dovoljena polovična vožnja in se ga more vsakdo udeležiti. Izkaznice za znižano vožnjo se dobijo pri podružnicah ali v tajništvo NSZ, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7-II. Kdor le ugetne, naj prihiti na kongres in se pridruži veliki manifestaciji narodnega delavstva.

25 letnica mature praznuje v ponedeljek 3. septembra v mariborskem Narodnem domu letnik 1903. državne gimnazije v Mariboru. Podpisani je sicer obvestil vse svoje bivše tovariše, če pa je kdo izmed njih odstopal ter ni še dobil povabila, za tem potem prosim, da se pravišave zanesljivo udeležijo. — Prof. Mravljak, Čelje.

Ministrski predsednik dr. Korošec v Mariboru. Predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev dr. Korošec se je včeraj jutraj pripeljal v spremstvu predsednika ljubljanskega oblastnega odbora dr. Natlačena z avtom iz Ljubljane v Maribor. Najprej je posetil semenišče v Koroševi ulici, kjer je zajtrkoval, nato se je mudil v Cirilovi tiskarni, kjer se je sestal tudi s predsednikom mariborskega oblastnega odbora dr. Leskovarjem in mariborskim županom dr. Jurvanom. Okrog pol 11. je prišel v palačo velikega župana, kjer je najprej sprejel zastopnika velikega župana dvorne svetnika dr. Stareta, nato pa so mu bili predstavljeni vsi šefi oddelkov in pa šefa politične in policijske oblasti prve instance v Mariboru. Ob tridesetih na 12. se je dr. Korošec odpeljal iz velikega županstva. Obedoval je zopet v semenišču, popoldne pa je zapustil Maribor.

Smrtina kosa. V Zg. Šiški je preminul g. Ivan Zakotnik, strojevodja državnih železnic v p. Bil je priljubljen mož. Pokrbe bo 30. t. m. ob pol 18. na pokopališče v Dravljah. — V St. Pavlu pri Preboldu je po dolgi mučni bolezni umrla blaga gospa Marija Pečarjeva, rojena Vasletova, nadučiteljeva soproga. Pokojnica je bila narodna žena, dobra mati ter splošno spoštovana in priljubljena. Zapuščila soproga in dva sinova. — V Ljubljani je preminul g. Matis Porenč, trgovec in spoštovan mož. Pogreb bo

30. t. m. ob pol 17. — Nagle smrti je umrl v Širjah pri Zidanem mostu v 72 letu starosti g. Ignac Kadunc, vpokojeni železničar, posestnik in gostilničar. Bil je zvest naročnik „Jutra“. V nedeljo zvečer je v Zidanem mostu preminul v 72 letu starosti ga. Marija Klenovska, mati sodnika v Velikem Bečkereku g. Karla Klenovskega. Bila je blaga mati in dobra slovanska žena. — Pokojnikom blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Revija narodnih noš. Ocenjevalna komisija na reviji slovenskih narodnih noš 2. septembra je sestavljala iz sledečih dveh in gospodov: dr. Niko Zupančič, dvorni svetnik J. Mantuani, profesor A. Sič, ravnatelj Božo Račić, akademski slikar Maksim Gaspari in ga Ruža Šantel „Dečvo“ pa bodo ocenjevali gg. Marija Sarčeva, Maksim Gaspari in Mahkota.

Na tekmi slovenskih harmonikarjev 9. septembra bodo v ocenjevalni komisiji funkciji naslednji gg.: Milan Knific, podpolkovnik v pok., dr. Ciril Pavlin, generalni tajnik Druženih papirnic, dr. Gustav Schweiger, zobozdravnik, Jos. Verbič, geometer, in dr. Franc Zupan, advokat — vsi v Ljubljani.

Legitimacije za obisk jesenskega velesejma so že v prodaji. Dobe se po 30 dinarjev pri vseh večjih denarnih zavodih, županstvih, raznih društvih in v Ljubljani pri sledečih trgovcih: Putnik — Dunajska cesta, Josip Zidar — Dunajska cesta. Obrtna banka, Jugoslovenska banka, Jedrarsko — podunavska banka, Zadržna gospodarska banka, Prva hrvatska štedionica, Ljubljanska kreditna banka, Slovenska banka. Kreditni zavod za trgovino in obrt, Aioma Company, Zadržna banka, Brezalkoholna produkcija, Poljanski nasip, Kmetijska družba za Slovenijo, Komercijalna banka. Posredovalec — Sv. Petra cesta. Zavrži, trafike, itd. ki teh legitimacij še nimajo v razpečevanju, pa jih žele prodajati, naj se takoj obrnejo na Urad velesejma v Ljubljani.

Zacherlin

edino uspešno sredstvo zoper bolhe, stenice, šurke, mole itd. — Zahtevajte ga le z znakom „Zacherlin“. — Dobiva se povsod 9836

Etnografska razstava v Ljubljani. Rodbina Danila Popovića iz Novega Sada je začela zbirati razne etnografske predmete že l. 1615 pa je tako 11 rodov zbralo 71.000 kosov. Med njimi se nahajajo narodne noše iz vseh krajev naše države, zanimane slike v zvezi s folkloro in drugi historijski dokumenti, v kolikor se tičejo naše zgodovine. Tako je v tej zbirki poleg narodnih vezenj tudi eno pismo bivše kraljice Druge Mašin, originalni ukaz vojvode od kralja Milana Obrenovića. V zbirki je mnogo predmetov, ki so bili nekoč last pokojnega kralja Petra in razni zgodovinski predmeti posebnih velmož iz Vojvodine. Uprava Ljubljanskega velesejma je dala g. Popoviću priložnost, da to svojo zanimivo in redko zbirko pokaže tudi obiskovalcem jesenskega sejma v Ljubljani.

NOGAVICE kupite

v Tovarniški zalogi nogavic in plenitni Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 14 nasproti hotela Union 1768

Brzi tovorni vlaki za izvoz sadja. Beogradska Trgovska Zbornica je prometnemu ministru poslala spomenico z zahtevu, naj se za izvoz svežega sadja še v letošnji sezoni uvedejo brzi tovorni vlaki, da bi se razpošiljanje sadja čim brže vršilo.

Polovična železniška vožnja za hmeljarje. Železniška uprava je vse postaje na tozadevnih progah obvestila, da imajo obiljavci običajno vozno olajšavo, oziroma ugodnost hmelja za povratek na svoj dom.

Četrtna vožnja v Sarajevo. Za prošlavo 25 letnice društva Gajret ki bo v dne 5., 6. in 7. sept. je dovolila železniška uprava 75% popust za udeležence teh svečanosti. Potnik kupi pri vožnji tja, polovico vozne karte, ki velja tudi za povratek. Pridetive bodo zelo zanimive, in bodo imeli posebniki priliko, ogledati si živopisne narodne noše južnih krajev. Informacije daje „Putnik“, d. d. v Ljubljani.

Posestniki Primorja in železniški popust. V zadnjem času je nastala zmešnjava med kopaljskimi gosti, ker se jim na povratku z letovanja ne dajo na železnicah vozne karte za polovično ceno, kakor je to bilo določeno in objavljeno. Zmešnjava je nastala zaradi tega, ker niso vsi oni, ki potujejo na Primorje, opozorjeni, da morajo na odhodni postaji vzeti „objavo“, ki se jim pozneje potrdi ter imajo na podlagi tega potrdila pri povratku pravico na 50% popust. Oni, ki se še nahajajo na Primorju brez tega dokumenta, naj se obrnejo na pisarno „Putnika“ na Sušaku ali v Splitu.

Kje je prapor tržaške NDO? Narodna delavska organizacija v Trstu je imela svoj lepi modri prapor, ki se je ponosno vil ob vsaki priliki po tržaških ulicah in je zadalj strah vsem, ki niso bili naši. Ker danes ni znano kje se ta prapor našega delavstva nahaja in da-l je v Trstu ali kje v naši državi, naprošam vsakogar, ki kaj ve o tem praporu, da mi izvoli sporočiti. Vladimir Kravos, strokovni tajnik, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7-II.

Državna učna delavnica za košarstvo v Radovljici sprejema dnevno učence. Redni pouk se bo pričel kakor na srednjih šolah. Izučeni delavci bodo preskrbeli za vod delo in zaslužek.

Natečaj za inženjerje. Gradbeni oddelek direktorije državnih železnic v Sarajevu razpisuje službene mesta: a) gradbenega inženjerja — referenta za nova in dopolnilna dela; b) gradbenega inženjerja — referenta za spodnji stroj in c) inženjerja — geometra

X. Zagrebački zbor

Občni mednarodni veliki sejem vzorcev

25. VIII. — 3. IX. 1928
IZLOŽBA NARODNIH DEL
25. VIII. — 10. IX. 1928
Izložba in sejem domače živine
1. — 3. IX. 1928
Zadržni dnevi in poskusno oranje
1. in 2. IX. 1928

Na železnicah in parobrodih 50%ni popust za posestnike, izlagatelje in izložbeno robo. Potne legitimacije Zagrebskega Zbora, ki upravičujejo do znižane vožnje, se dobivajo v vseh potniških uradih, pri vseh podružnicah Prve Hrvatske Štedionice in pri ostalih denarnih zavodih v vseh večjih mestih.

kot referenta za premer. Interesente opozarjamo na razpis v 198. številki „Službenih Novin“.

Učitelji, ki so odslužili djaški rok. Mnogi učitelji, ki so odslužili letos djaški rok, so ministrstvu prosvete predložili prošnje, da se jim dodeli učiteljska mesta. Ministrstvo skuša ustreči tem prošnicem, kakor tudi onim, ki so bili dodeljeni srednjim šolam kot predmetni učitelji, sedaj pa jim je uena uprava napotila, da se vrnejo v osnovne šole.

Roparski umor. V nekem selu pri Vinokovcih je bilo prošli ponedeljek izvršeno grozno hudodelstvo, čigar žrtev je postala 60letna starka Reza Živković. Ko se je njen mož vrnil s polja domov, je našel Rezo v mlaki krvi mrtvo. Na truplu je ugotovil več ubodov z nožem. Pohištvo je bilo razmetano, iz česar se lahko sklepa, da je storilec stikal za denarjem, ker so ljudje mnenja, da je Reza bila bogata. Iz Osijeka je namestnik državnega pravdnika z nekaterimi detektivki odpotoval na kraj umora, da uvede preiskavo, ki pa je do sedaj ostala brez uspeha.

Petdesetletnica nevisinskega vstanka. V Nevesinju se je predčerašnjim proslavila 50letnica „Nevisinske puške“. Pri tej priliki je bil odkrit spomenik nevisinskega vstanka in kralju Petru Osvoboditelju. V imenu kralja Aleksandra se je slavnosti udeležil general Čadjevič.

Gradba novega poštnega poslopja v Splitu. Upravnik zagrebske pošte direktorje Rudolf Rupec se mudi v Splitu. Pregledal je v zadnjem času pošte urade v srednji Dalmaciji ter je zadovoljen s stanjem, ki ga je našel v uradih in pri službojučem osebju. Kar se tiče projektirane gradbe novega poštnega poslopja v Splitu, je Rupec izjavil, da je ministrstvo že razpisalo licitacijo. Z gradbenimi deli se bo pričelo v početku oktobra.

Bosanska se omožila s sinom žoltega plemena. Gospodičina Cila Plauc, rodom iz Doboja v Bosni, se mudi že več let v Parizu, a njeno življenje je bilo pravi križev pot ženske, prepuščene svojim usodi. Sreča je hotela, da se je pri neki ruski prijateljici seznanila s slušateljem tehnike Don Van Dangom, sinom žoltega plemena, ki se je do ušes vanjo zaljubil. Letos je Don Van Dang postal inženjer in dobil lepo službeno mesto v Saigonu v vzhodnoazijski kraljevini Anam. Novo imenovan inženjer je svojo izvoljenko, skatero se je poročil, že odpotoval v daljnji Saigon.

Ljubice žene ubil nenega moža. Pred petimi dnevi je bil v Vojnici pri Karlovcu umorjen seljak Stjepan Knežević. Njegovo truplo so našli v nekem potoku. Glava je bila odrezana. Preiskava je dognala, da je umor izvršil občinski blažnik Ivan Bahara po dogovoru s pokojnikovo ženo. Zena Kneževićeva je bila aretirana in sodišču izročena.

Falzikatorji 100dinarskih bankovcev pod ključem. V Velikem Bečkereku so bili te dni aretirani falzikatorji 100dinarskih bankovcev dr. Ljudevit Reiser ter Oskar in Feodor Leintinger. Dr. Reiser, ki je glavni inicijator tega „podjetja“, je svoj čin že priznal. Pri aretirancih so našli skritih 615 komadov ponarejenih stodinarskih bankovcev, v kleti pod opeko pa so našli tudi kile. Koliko falzikatov so že spravili v promet, se doslej še ni moglo ugotoviti. Feodor Leintinger je trgovec s kemikalijami, njegov brat Oskar pa je delavec.

Mati in dete slieta radosti, ker je mesto odvratnega ribjega olja okusno. „JEMALT“ prava rešitev. Jemlje se s slastjo tudi poleti.

Tudi dvodinarski novci se ponarejajo. Orožnik v Starem Bečju so prišli na sled ponarejalcem dvodinarskih kovanih novcev. Aretirana sta bila krojač Milan Laškalič in godec Milan Stoič, ki sta svoje falzikate razpečavala po celi Vojvodini. Aretirana sta in flagranti, ko sta baš prodajala svojo napravo za ponarejanje dvodinarskega drobiža.

Rešitev za gospodinjstvo je Radlon. Pranje perila li v nzame preveč časa in imatorej priliko, da se briga za ostala hišna

Kriza vlade

ni takšna senzacija, kakor je svetovna iznajdba

„GAMMA“
na ljubljanskem velesejmu
paviljon E

Naj si vsakdo oglea v svojem interesu 133

dela. Z Radionom se nudi vsakomur sredstvo za pranje, s katerim se pere brez vsakega truda in s katerim se perilo ne poškoduje.

ITO — zobna pasta najboljša

Tkanina „ETERNUM“, glavna zaloga za Jugoslovani pri J. Medved, manufaktura, **Tovarna Jos. Reich** sprejema mehko in škrobno perilo v najlepšo izvršitev. **Djak bez djačkog kalendara** — zanat-hja bez afata. 186

Iz Ljubljane

Ljudski kino (Matica) bo predvajal danes izvrsten francoski vefilem „Gola žena“ (Slikarjev model), ki nam poda sliko v zakonu težko preizkušene žene. V glavni vlogi naš jugoslovanski rojak Svetislav Petrovič. Film lahko toplo priporočamo v ogled. Predstave ob 4., pol 8. in 9.

Pogreb male Lidije Cateari se je vršil v tork popoldne ob 14. ob zelo lepi udeležbi občinstva. Včerašnje poročilo o njeni smrti popravljamo v toliko, da se Lidija ni prehladila pred dnevi, marveč je bolehalo že dalje časa na sušici. Kraljici je Lidija izročila krasen šopek ob priliki prvega prihoda kraljevskega para v Skofjo Loko l. 1922. In je odlebel bila njena edina želja, da bi ji tudi kraljica položila na krsto šopek cvetja. Ta želja se ji je izpolnila. Tudi pogreb male Lidije se je vršil na stroške kraljice Marije.

Československa obec v Ljubliani. Po desetiletni plodni činnosti odhaja definitivne do Prahy všestranne osvedčeny náš pracovník mistr Skrušny. Rozloučime se s ním v soboto, dne 1. zači na večirku konaném o osmé hodině večerní v Zvezde, který budí dostaveničkem všech členů.

Promenadni koncert Nar. železničarskega glasbenega društva „Slogac“ v Zvezdi se bo vršil drevi ob pol 8. Dirigent g. H. Svetel. Spored: 1.) Uvodna koračnica; 2.) Smetana: Slavnostna predigra; 3.) Bledok: Potpuri iz opere „V vodnjaku“; Nedbal: Valček iz opere „Poljska kri“; 5.) Smetana: Potpuri iz opere „Polubek“; 6.) Sebek: Zbor dervišev, orientalska scena; 7.) Zaključna koračnica. — Pevski zbor „Slogac“ ima svojo redno vajo jutri v petek ob pol 8. zvečer Danes vaia odpade!

Občni zbor ljubljanske sekcije Udruženja drogistov se bo vršil v soboto 8. septembra t. l. ob 10. dopoldne v hotelu Union (dvorana v rož-cah). Prosimo točno in polnoštevilno! 1529

Sentpeterska moška podružnica CM. v Ljubljani je nabrala v počasčenju godu višjega inspektorja gosp. Avgusta Ludvika za 20 kamnov — 2000. Din. — Iskrena hvala! 1531

Hranilni in posojilni konzorcij javnih nameštencev in vpokojencev v Ljubljani se preseli s 1. septembrom 1928 iz Gregorčičeve (prej Hilerjeve) ulice št. 7 v nove lokale, Aleksandrova cesta 5/1, levo. 1510

M. Mušič, trgovina glasilih, se je preselila iz Šelenburgove ulice 6 v paviljon za dramskim gledališčem. 1511

Primarij dr. Jenko zopet redno ordinira. 1530

Izgnubil se je šop ključev. Odda naj se v trafiki Blaž, Dunajska cesta 12, proti nagradi 200 Din.

Drobna policijska kronika. Od torka na sredo so bili policiji prijavljeni naslednji dogodki: 1. tatvina kolesa, 1. tatvina ovratne verige, 1. goljufija z voznim listkom, 1. poškodba tuje lastnine, 4. prestopki kaljenja nočnega mira, 1. pridrev s plesom brez dovoljenja, 2. prestopka obrtnega reda, 6. prestopkov sladodelarskih predpisov, 23. prestopkov predpisov o zapiranju trgovin, 6. prestopkov avtomobilskih predpisov in 8. prestopkov cestnega policijskega reda. Aretirane so bile 3 osebe in sicer: Alojz C. zaradi izgreda, Frančiška iz Polhovca Gradca zaradi vlačugarstva ter Karol N. zaradi beračenja.

Razne tatvine. Posestnikov sin Ivan Zakrašek iz Sevnice je imel včeraj opravka v Ljubljani, kjer je moral tudi prenočiti. Pomoči se je zatekel v park na Taboru, kjer ga je na neki klopci dohitel spanec, da je zadremal. Pri tem je položil svoj 200 Din vreden klobuk na obraz. Zbudivši se, pa klobuka ni več našel, kajti med spanjem se mu je približal neznan tat, ki je menil, da bo pristojal klobuk prav tako niemu kakor pravemu lastniku. Mehanik Geza Vinkler iz Novega Sada je prišel pred par dnevi za kruhom v Slovenijo. Ker ni mogel dobiti nobenega mesta in pa tudi ne stanovanja, je prednočnim prenočeval na Kocjanovem hlevu na Dolenski cesti Vinkler je bil utrujen, zato je spal tako trdno, da ni čutil, da se je ponoči splazil k njemu tat ter mu pobral iz žepov vse dokumente, učno sprilcevalo, potni list ter vse druge papirje v skupni vrednosti nad 800 Din. — Krojaču Antonu Vrbincu v Holzapfner ulici je neznan tat odnesel iz nove stavbe, v katero je prišel s pomočjo ponarejenega ključa, pločevinasto posodo, napolnjeno s firnežem. Tat je bil poleg tega tudi še tako ljubezni, da mu je popolnoma razpraskal komaj preslikano steno, zaradi česar ima Vrbinc nad 200 Din škodo.

Zasledovan in izsleden inozemski slepar. Na policijski direkciji se je zgasil včeraj dopoldne močno razburjen inž. Julij Bonner, doma iz Inostoka. ki je prijavil, da zasleduje nevarnega sleparja, bivšega trgovca Frana Mummeltera iz Bozna, ki mu je pomeveril pred par dnevi nad 40.000 Din gotovine. Inž. Bonner je v kratkih besedah pojasnil, da je Mummelter dvignil v banki v Boznu na njegov račun svoto okrog 15 tisoč lir, nato pa prodal vse svoje imetje, ki ga je imel v Boznu, nakar se je enostavno vsedel v avto ter jo odkuril preko Avstrije v Jugoslavijo. Kakor je dognal sam, se je moral slepar ustaviti tudi v Ljubljani, kjer je nameraval zamenjati prislepajene lire. In res je policija na podlagi njegove prijave ugotovila še tekom dopoldneva, da se je Mummelter nahajal z avtom v Ljubljani, kjer je ložiral v hotelu Union in tam tudi iskal kupca za svoj avto tipa Alpha

Romeo. Ker pa se mu tukaj ni posrečilo spraviti voza v denar, se je predčerašnjim odpeljal naprej v Zagreb. Ljubljanska policija je takoj telefoničnim putem opozorila na sleparja zagrebske varnostne oblasti in detektivom se je posrečilo že včeraj popoldne aretirati Mummeltera v hotelu Royalu. Pri sleparju so našli nad 170.000 Din gotovine, ki so mu jih takoj odvzeli ter jih deponirali na policijskem ravateljstvu, dočim so sleparja samega vtaknili v zapor. O aretaciji deiravdanta je bil popoldne obveščen tudi inž. Bonner, ki se je zvečer odpeljal v Zagreb, da zaščiti svoje interese.

Iz Maribora

Promet borze dela. Od prejšnjega tedna še išče pri borzi dela 912 delovnih moči. Delo je bilo ponudeno 96 delavcem ter se je posredovanje uspešno vršilo v 51 primerih. Od začetka leta do sedaj je iskalo dela 5387 delovnih moči, služb pa je bilo ponudbenih 2798. Posredovanje se je izvršilo v 1871 primerih, izven okolice borze pa je odpotovalo za zaslužkom 2264 delavcev.

Kip Leva Tolstega, umetnino, ki lo je izdelal kipar Niko Pirnat ter je bila razstavljena delj časa v Prelovi izložbi v Gosposki ulici, je kupila mestna občina po sklopu zadnje seje mestnega sveta za 4 tisoč dinarjev. Tako bo ostalo to lepo umetniško delo v Mariboru.

Nove zgradbe. Mestni svet je na svoji zadnji seji izdal naslednja gradbena dovoljenja: zalogi koles in mehanični delavnici Gustinčič na vogalu Tattenbachove ulice za preureditev poslovnih prostorov, g. Vrečko na Betnavski cesti za zgradbo mesnice, g. Smerduju za zgradbo prlične stanovanjske hiše na Radvanjski cesti, g. Božiču pa za preureditev gospodarskega poslopja na Tržaški cesti v stanovanjske svrhe.

Iz Celja

V mestnem zlsmskem kopališču bodo montirali nov kotel, zaradi česar bo od 2. septembra začasno zaprto.

Sokolske vesti iz Celja. Pokrajinskega zleta v Skopju se v manjšem številu udeležijo tudi celjsko članstvo. Odpelje se v ponedeljek zvečer ob 19.15. — V ponedeljek 3. septembra se bodo peljali skozi Celje češki Sokoli, ki so na potu na pokrajinski zlet v Skopje. Celjsko sokolsko društvo bo mile brate pozdravilo na postaji z godbo na čelu.

Umrlj v Celju: v javni bolnici 28. t. m. Marija Čuješeva, 81 letna prevzitarica od Sv. Stefana pri Šmarju, Ivan Ledič, 65 letni občinski revež v Celju, Miha Tanšek, 56 letni dinar iz Skalovca v Liscach pri Celju Artur Klobučar, 70 letni zasebnik, oče zobotehnik v Celju, Jože Volauschegg, 66 letni državni nadveterinar v p. in v Gradcu Luka Putan, ugledni celjski trgovec, v 59 letu starosti. Moral se je podvrdeti težki operaciji na želodčnem raku. Pokoj umrlim, preostlim pa naše iskreno sožalje!

Iz Kranja

Statistika. Sedaj je v Kranju in okolici zaposlenih pri gradbenih delih okrog 600 zidarjev, delavcev in profesoristov. Največje število je zaposleno pri gradbi avb v vseh štirih tekstilnih industrijah in gradbi kokskega mosta. Samo pri gradbi novih tovarnen na Gornji Savi bo zaposlenih okrog 300 delavcev in zidarjev v prihodnjih mesecih.

Iz Ptuja

Neumestni napadi na ptujskega kolporterja. Zjadnje čase je bil tukajšnji razprodajalec novin, ki prodaja vse liste brez izjeme, že parkrat napaden. Nekateri neradni klerikalni gospodje so ga hoteli pripravi do tega, da ne bi več prodajal „Jutra“ in „Domovine“. Tudi na trafike so se že spravljali ti gospodje. Ne glede na to, da bi jim mi lahko bili celo hvaležni za reklamo, povemo tem gospodom, katerih imena so nam znana, da bomo z njimi in njihovo falotarijo obračunali. Pri „Jutru“ so se opekli že vse drugačni gospodje, kakor vi nahujskani nerodneži, ki ste povzročili, da se dandanes prodaj v Ptuj znatno več izvodov „Jutra“ kakor pred vašimi nastopi. Pa kakor rečeno, vseeno se bomo še pogovorili z vami, ker mora biti lopovščina kaznovana tudi takrat, če ne povzroči škodo.

Društvo jugoslovenskih akademikov v Ptuj. V soboto ob 8. zvečer se bo vršilo predavanje v Narodnem domu. Predava odvetnik g. dr. Anton Brumen o „Zgodovinski skupščini CMD l. 1908. v Ptuj.“ Vabljeni prijatelji društva. — Odbor.

1000 Din je našel na cesti 25. t. m. učencem II. razreda Franc Osolce, sin geometra in oddal znesek na tukajšnji stražnici. Dalje se je našla in se nahaja na stražnici damska ovratna veržica z dvema srebrnima obeskom, katerih eden ima napis „Spomin na Brezje“, drugi pa „iz Ruš“.

Automati za čokolado ne funkcijonirajo. Nedavno je tvornica čokolade „Draava“ namestila po ulicah polno avtomatov, o katerih se čujejo mnoge pritožbe. Ko so namreč ob praznikih in nedeljskih popoldnevih trgovine zaprte, se mladina zelo često poslužuje teh aparatov in zmeče v nje mnogo dinarskih novcev, ne da bi dohlo čokol

Iz Trbovelj

t— **Tamburaško društvo „Kolo“**, Trbovlje, priredi dne 2. septembra koncert ob 20. uri v prostorih hotela „Savinje“ v Laškem.

t— **Dr. Baumgarten** ne ordinira od 23. septembra.

Iz Novega mesta

n— **Zanimiva obravnava**, v ponedeljek je stal pred tukajšnjim senatom kot obtoženec A. E. iz Potočarske vasi, obtoženec hudodelstva tatvine, ki se je vršila v zelo zagonebnih okoliščinah. Lani meseca avgusta je prodal Anton Vovko, posestnik na Ratužu, na sejmu v Novem mestu par volov. Ko se je vračal s sejmšča na Loku skozi mesto, se mu je pridružil neznan možki in ga prosil, naj gre z njim na Loko, da bi mu pomagal pri nakupu par volov. Vovko je ustrelel tej tujevi želji, nakar sta jo mahnila na Loko po Karlovičevi cesti. Medpotoma sta našla denarnico, ki jo je tujec spravil, čeprav je Vovko silil, naj bi jo takoj odnesla na policijo. Malo pred Loko jima je prišel nasproti neznanec in jima vprašal, če sta našla denarnico. Kljub Vovkovemu zatrdilu, da jo ima njegov spremljevalec, je tujec navsil nanj in mu je izvelkel iz listnice v suknjiču 6225 Din. Ker sta oba tuja po tem ropu začela kričati nani, da se naj takoj pobeže, je Vovko preplašen zbežal. Po 6 mesecih je Vovko slučajno zagledal pred „Unionom“ onega neznanca, ki mu je ukradel denar. Dal ga je identificirati in je nato vložil tožbo proti njemu. Dne 21. maja letos se je obtoženec pripeljal na Ratuž in vrnil Vovku ukradeni znesek. Pri obravnavi je obtoženec izjavil, da se ne čuti krivega. Radi pomanjkanja dokazov je bil oproščen.

n— **Na Jernejev seljem** so prignali kmetje 500 volov, 900 prašičev, 60 krav, 40 konj in 6 telet. Seljem je bil zelo dobro obiskan, vendar se pa kupčija ni mogla razviti. Vzrok je iskati v veliki gospodarski krizi in pa v slabi letini.

n— **Jesensko porotno zasedanje** pred novomeško poroto se bo začelo 10. septembra.

n— **Razburljiv pretep**. Ko je v Kandiji ponujal kupcem plateno blago vlaški kramar Urban Kranjčič, ga je napadel meštar Š. iz Gaberja in ga tako hudo udaril z debelo palico po glavi, da se je Kranjčič zgrudil oblit s krvjo na tla. Proti napadalcu je uvedeno postopanje.

Iz Kočevia

k— **Petdesetletnica kočevskega gasilnega društva**. V nedeljo je praznovalo kočevsko gasilsko društvo petdesetletnico svojega obstoja. Na predvečer so šli gasilci korporativno na pokopališče in pokopali dva krasna venca na grob Karla Porupskega in M. Arka. Ob tej priliki je imel čelnik požarne brambre tiskarnar g. Pavliček nagovor, v katerem se je spominjal umrlih požarnikov za gasilstvo. Zjutraj ob pol 6. je priredila godba Dravske divizije budnico, pol 10. se je vršila na glavnem trgu služba božja. Po maši je gasilski stotnik g. Hönigmann odlikoval nekaj gasilcev s častnimi kolajnami, nakar se je izvršila defilacija vseh doslihs gasilskih društev s prapori. Gasilcev je bilo okrog 340. Nato se je vršila gasilska vaja. Opoldne se je vršil slavnostni banket, popoldne in zvečer pa prav prijetna ljudska veselica, na kateri je igrala neumorno godba Dravske divizije.

k— **Nogomet**. V nedeljo se je vršila nogometna tekma med ribniškimi in kočevskim dijaštvom. Zmagalo je kočevsko dijaštvo. Ne nasprotujemo temu sportu, priporočamo pa več fairnesa in manj surovosti, ki se redno uveljavlja.

Sport

ASK Primorje : SK Mura

OK priliki razstave „Ljubljana v jeseni“, ki vsakokrat privabi številno publiko z dežele v središče Slovenije, otvoril ASK Primorje ob enem s pričetkom jesenskega sejma drugo hazensko sezono letošnjega leta s dvema prijateljskima tekmama s SK Mura iz Murske Sobote. Misli bi, da družina tega kluba zaradi precejšnje oddaljenosti od sportnega osrčja naše ožje domovine nima prave podlage za primeren razvoj in uspešen napredek. Ali dejstvo, da smatrajo Sobotani uspeh kluba za svoj uspeh, je omogočilo Muri nad vsakim pričakovanjem sijajne uspehe, kot sta ona, ki ju je ta postrtovalna družina s svojo odlično igro dosegla letos proti Gradjanstvu iz Zagreba (2 : 1 za Muro) in proti državnemu prvaku Concordiji iz Zagreba (1 : 1). Posebno je treba poudariti, da sta bili obe tekmi odigrani v Zagrebu. Z zlatimi črkami pa je zapisan rezultat tekme proti češkoslovaškemu državnemu prvaku SK Slaviji iz Prage, v kateri je slednji zmagal z minimalno diferenco dveh golov, do čim so bile vse druge družine v naši državi, ki so igrala s Slavijo, poražene z večjo razliko v golih.

Užitek igre te odlične družine hoče ASK Primorje nuditi ne samo ljubljanski javnosti, ki bo kot običajno s svojim številnim posetom tekom ponovno dokazala svojo znano gostoljubnost, marveč še posebno z dežele prihajajočim obiskovalcem jesenskega sejma, da si ustvari o ženskem sportu pravo in izvirno sliko.

Vzlike veliki režiiji je prireditelj določil nizko vstopnino 3, 5 in 10 dinarjev, da vsakomur omogoči poset tekom, ki bosta v so-

boto ob 18. uri in v nedeljo ob 11. uri na igrišču Atene v Tivoliju, približno pet minut od sejmških prostorov.

Kolesarska dirka Vrhnik—Rakek za prvenstvo Notranjske se je vršila v nedeljo dne 26. avgusta. Startalo je 13 dirkačev klubov „Vrhnik“ in „Logatec“. Vreme je bilo nad vse ugodno. Vodil je dirko klub „Vrhnik“, pododbor pa je zastopal g. major Jaklič. Pot je bila do Planine lepa, c. Planine do Rakeka pa je zelo posuta. Čudno je, da ni bilo več defektov. Za red na progi so skrbele oblasti. Na cilj je prispelo devet dirkačev, in sicer: 1.) J. Oblak 1.06.22 (Vrhnik); 2.) D. Malavasič 1.06.23 (Vrhnik); 3.) M. Urbas 1.07.24 (Logatec); 4.) R. Stojan 1.07.25 (Vrhnik); 5.) F. Stirn (Vrhnik); 6.) St. Mavri (Vrhnik). Vozili so na uro povprečno 30.110 km.

Medklubiški tenis turnir Slov. tenis klub Ptuj : SK Ilirija. — Naslednjo nedeljo, dne 2. septembra t. l. se vrši na tenis prostori SK Ilirije za Čekinim gradom medklubiški tenis turnir Sloven. tenis klub iz Ptuja in tenis sekcije SK Ilirija. Igralo se bo v vseh točkah, v katerih nastopijo obojestransko najboljši igralci in igralke. Z ozirom na to je pričakovati zanimivega in napetega boja. Postave obeh klubov objavimo prihodnjič. Z ozirom na večji tujski promet povodom jesenskega pokrajinskega sejma se obeta znaten obisk publik, ki jih zanima ta lepi beli sport, na čim večjo udeležbo. Začetek turnirja je v nedeljo zjutraj ob 8. Turnir traja ves dan z opoldanskim odmorom. Vstopnina je zaradi propagande zelo nizko določena, celodnevno na 10 Din, oziroma dijaške in članske 5 Din.

Tilden vendarle diskvalificiran! Ameriška teniška asociacija je na svoji seji 25. avgusta spoznala Tildna krivega kršitve amaterstva, ki jo je bil zagrešil s tem, da je pisal članke o Wimbledonskem turnirju, ter mu je prepovedala udeležbo na amaterskih turnirjih. Komedija, ki se je pred mesecem začela v Parizu, torej še vedno ni končana...

Logaški in vrhniški kolesarski klub prirediti v nedeljo 2. septembra izlet v Ziri. Odhod iz Logatca ob 13. uri. Vabljeni vsi kolesarji.

Lahkoatletika sekcija ASKa je pristopila Concordiji. ASK bo odslej imel samo hazeno in tenis sekcijo. Ker je lahkoatletika sekcija ASKa prenehala obstojati, bodo njihovi dosedanjí člani lahko takoj nastopali za Concordijo.

ZSK Hermes. Seja upravnega odbora je danes ob 20. v gostilni pri „Valjavcu“ (poleg klubskega lokala). Udeležita naj se je sigurno tudi gg. Barl in Dolinar. Ponovno pozivamo tudi igrača g. Kosa, da se v izogib eventualnih posledic seje brezpozgojno udeleži. — Trening za 1. moštvo in naraščaj je v petek od pol 18. dalje.

Sokol

VI. pokrajinski zlet v Skoplju

V Skoplju bo nastopila pri večerai akademiji kompletna vrst JSS, ki je priborila jugoslovnsku imenu na letošnji olimpijadi v Amsterdamu tretje mesto. Akademija se bo vršila 5. septembra v Narodnem pozorišču in vlada zanjo med domačim prebivalstvom zelo veliko zanimanje.

Po prijavah sodeč, bo udeležba na skopljanskem zletu presežala prijave in udeležbo, ki je bila predvidena za zlet na Vidovdan. Dosedaj se je prijavilo od 23 žup, po večini izven Srbije, okoli 1500 Sokolov. Ravno tako prihajajo tudi večje prijave od inozemskih sokolskih organizacij. Kakor čujemo, bo udeležba iz Češkoslovaške zelo močna.

Po zletu se bodo vršili izleti po Južni Srbiji. V tem pogledu je razdelilo župno starišinstvo vso pokrajino v troje odsekov, ki so: Skoplje z neposredno bližino, Skopska Crna gora s samostani in kosovski, kumanovska in stobska cona. V oddaljene izlete spada tudi oni na Ohrid. „Sokolski glasnik“ pojasnjuje v zadnji številki vse izlete, razlaga pogoje in obravnava tudi vse ostale okoliščine, ki so potrebne, da jih izletnik znanjo.

Kinm za vse izletnike bo pripravil zdravniški odsek zletnega odbora, ki mu načeluje br. dr. Rankov. Dobivanje kinina bo za vse članstvo brezplačno. Oni izletniki, ki bodo ostali nad teden dni v Skoplju odnosno v bližnji okolici, bodo morali profilakso po preteku enega tedna ponoviti.

Zletne legitimacije za potovanje po železnici, ki so bile izdane za Vidovdanski zlet, ne veljajo. Po prijavah razpošlje zletni odbor na vse župe in društva toliko legitimacij, kolikor bo prijavljenih udeležnikov.

Jugoslovnski sokolski savez izda tudi za leto 1929 svoj koledar za članstvo, ki bo obsegal poleg koledarskega dela mnogo poučnega in praktičnega gradiva zpod peres naših priznanih sokolskih piscev. Nadejajo se prihodnja zopet meta statistika JSS po podatkih od 1. julija 1928. Kot novost za drugo leto pa moramo smatrati mali žepni koledarček za sokolski naraščaj, ki izide ravno tako v založbi JSS.

Velike lahkoatletične tekme v češkoslovaškem Sokolstvu se bodo vršile 8. in 9. septembra t. l. v Prostějovu na Moravskem. Obsegale bodo šeststorič, desetstorič, mečevanje, posebne tekme v teku na 100, 400, 800, 1500 m, tek preko visokih zaprek na 110 m, preko nizkih zaprek na 220 m, tek po cesti na dolžino 12 do 20 km, štafete, metanje kroglice, diska, koplja, skoke, plavanje itd. Novost bo streljanje na strelišču za prvenstvo.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 29. avgusta 1928.

Višina barometra 808,8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlažn.	Smer vetra in brzina v metrih	Oblak.	Padavine
opazovanja							
Ljubljana		754,8	19	84	NE 1	8	
Maribor		765,2	20		SSW 6	7	
Beograd	8.	763,0	24	74	W 4		
Skopje		764,0	25	65	mirno	0	
Split		761,0	28	65	N 2	0	
Zagreb							
Sarajevo	7.						
Dubrovnik							

Poročila iz Zagreba, aSarajeva in Dubrovnika niso dospela.

Solnce vzhaja ob 5.17, zahaja ob 18.44, luna vzhaja ob 18.37, zahaja ob 2.38. Najvišja temperatura danes v Ljubljani 25,0 C, najnižja 17,0 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Nikake bistvene spremembe. **Tržaška vremenska napoved za četrtek:** Lahki vetrovi. Nebo spremenljivo, a večinoma jasno. Temperatura od 23 do 32 stopinj. Morje nekoliko razburkano.

Gospodarstvo

Oblastna zadruga za kmetijski kredit v Zagrebu

Oblastna zadruga za kmetijski kredit v Zagrebu nam je poslala naslednje poročilo: Upravni odbor oblastne zadruge za kmetijski kredit v Zagrebu je imel v nedeljo 26. t. m. svojo drugo plenarno sejo, na kateri je bila poleg ostalih tekočih predmetov glavna točka dnevnega reda podeljevanje kreditov zadrugam, ustanovljenim po zakonu o kmetijskem kreditu, ki spadajo v področje zagrebske oblastne zadruge.

Vseh prošelj, predloženih s strani krajevnih zadrug za kmetijski kredit, je bilo v celoti 27, opremljenih z vsemi potrebnimi podatki, zlasti v kolikor se tiče lastninskega stanja članov - zadrugnikov posameznih zadrug.

Upravni odbor je vse prošnje ugodno rešil. Četudi se ni moglo dovoliti vsaki zadrugi toliko, kolikor je prosila in kolikor ji je bilo gleed na današnje težko stanje poljedelca potrebno, se je vendar stremelo za tem, da se v mejah razpoložljivih sredstev zadovolji in ustreže vsem opravičenim zahtevam.

Skupna vsota odobrenih kreditov znaša 3.630.000 Din in posameznim zadrugam je bilo dovoljeno — v razmerju z lastninskim stanjem članov - zadrugnikov in po nujnosti potrebe kredita od 30.000 do 300.000 Din.

Krajevne zadruge za kmetijski kredit bodo črpale dovoljene jim kredite v obliki tekočega računa, za podlago pa bo služila garancija članov njihovega upravnega in nadzornega odbora ter obveznice zadrugnikov, ki imajo dobiti posojila.

Zadruge bodo dajale svojim članom - zadrugnikom kratkoročna posojila (do 1 leta) in srednjeročna posojila (do 8 let), dočim bodo dobivali zadrugniki, člani krajevnih zadrug za kmetijski kredit, dolgoročna posojila (do 25 let) neposredno pri oblastni zadrugi sami po predlogu in proti jamstvu krajevnih zadrug, h kateri pripadajo.

Oblastna zadruga daje svojim članicam - zadrugam posojila v tekočem računu po 6 %, zadruge pa morejo dajati posojila svojim članom do največ po 10 %.

Sporodno z razvojem dela krajevnih zadrug in v kolikor se bodo poleg tega na teritoriju oblastne zadruge ustanovljale nove zadruge po istem zakonu, bo oblastna zadruga mogla pri direkciji prositi za nove kredite za razširjenje dela v svojem področju.

Pri omenjeni seji so tudi že sodelovali predstavniki obstoječih zadrugnih zvez, ki so jih bile delegirale v upravni odbor oblastne zadruge, in sicer g. Milan pl. Klepach kot zastopnik Središnjega saveza hrvatskih seljaških zadrug v Zagrebu in g. dr. Basaj kot zastopnik Zadrugne zveze v Ljubljani.

V svrhu hitrejšega in lažjega reševanja tekočih poslov oblastne zadruge v bodočnosti — v te posle spada, seveda, tudi dovoljevanje kreditov krajevnim zadrugam — je bil na tej seji izvoljen izvršni odbor, sestavljen iz članov odbora, ki stalno bivaajo v Zagrebu ali bližnji okolici.

V teku razprave se je tudi omenilo vpražanje sodelovanja oblastne zadruge z obstoječimi zvezami zadrug v smeri reorganizacije vsega našega zadrugništva in ob oblastna zadruga v tem smislu stopila v stik s predstavniki našega zadrugništva.

Važno za trgovce s hmeljem

Načelstvo sekcije hmeljskih trgovcev pri Sresksem gremiju trgovcev v Celju nam piše:

Sekcija hmeljskih trgovcev pri Sresksem gremiju trgovcev v Celju je razposlala vsem svojim članom okrožnico z navodili glede prijavljanja hmeljskih nakupovalcev. V tej okrožnici se naglašja, da morajo vsi trgovci, ki žele prijaviti nakupovalce, s temi skleniti posebno pogodbo po vzorcu, ki ga dobijo v tajništvi gremija. V tej pogodbi so striktna določila, ki vežejo tako trgovca kakor tudi nakupovalca na solidno delo na polju hmeljske trgovine. Trgovci imajo vsak primer prestopka, ki ga zakrivijo nakupovalci proti dobrim običajem in navadam kakor tudi proti povzdigi trgovine, javiti nemudoma gremiju, da se zoper take škodljive hmeljarstve uvedejo najstrožje kazenske mere n. pr. javno ožigosanje in izključitev iz stanu hmeljskih nakupovalcev. V istem smislu opozarja okrožnica tudi trgovce, da se bo proti vsakomur, ki bi na katerikoli način skušal kvariti ugled trgovstva ter nesmiselno in hote kvariti tržne cene ter širil razburljive vesti o tržnem položaju, postopalo kar najstrožje. Nadalje se opozarja vsi zainteresirani, da bo sekcija od 1. septembra dalje uvedla dnevno poročevalno službo o tržnih tendencah hmeljske trgovine. Objavljala bo tudi cene hmelja v posameznih tržnih okoliščinah ter na ta način skušala regulirati trg in odbiti vse nesmiselne spekulacije nepoklicanih faktorjev, ki čutijo osebno veselje nad tem, da begajo domačine in jih spravljajo v zmedo.

Toliko vsem članom sekcije hmeljskih trgovcev v vednost in nadaljnje ravnanje z istočasnim pozivom, da budno pežijo na vse tiste, katerim so bila izdana dovoljenja za nakupovanje. Trgovci, ki se niso vpisani v sekciji, naj se nemudoma javijo, da se jim izstavi potrebna legitimacija.

Načelstvo sekcije hmeljskih trgovcev pri Sresksem gremiju trgovcev v Celju.

— **Letina turščice**. Iz Zagreba poročajo, da se ceni letošnja letina turščice na podlagi uradnega poročila (po katerem kaže letina na štirih šestinah skupne površine bolje kakor lani, na ostalih dveh šestinah pa slabše) na preko 28 milijonov meterskih stotov napram 19,5 milijona lani in 34,1 milijona stotov v l. 1926. Ta conitev pa je vsekakor previsoka in se z druge strani navajajo znatno nižje številke (20—22 milijonov stotov).

— **Hmeljadji in pivovarstvena industrija**. Pri nas se je v zadnjem času pričelo živahnjeje razpravljati o vprašanjih, ki so postala aktualna glede na predstoječa trgovinska pogajanja s Češkoslovaško. Zganili so se tudi hmeljarji, predvsem v Vojvodini, ki zahtevajo, da se pri pogajanjih doseže znižanje češkoslovaške carine na hmelj proti koncesijam glede uvoza češkega piva. Zaradi visoke češkoslovaške uvozne carine je cena našemu hmelju v Češkoslovaški nazvelo dobri kakovosti zelo nizka, čeprav se naš hmelj uporablja pogosto za poboljšanje kakovosti manjvrednega blaga. Na drugi strani pa je zaščita naše pivovarstvene industrije preko mere visoka. Če bi naša država znižala carino na pivo, tedaj bi bila tudi Če-

„Srečna sem“

pravi razumna Mica. „Moje življenje je neskaljena sreča. Pranje je najtežje delo v hiši, toda jaz se s tem ne mučim, ker meslo mene RADION pere sam.“

Varuje perilo!

škoslovaška pripravljena, da nam da gotove ugodnosti glede uvoza hmelja in vina. Znižanje carine na pivo ne bi škodovalo naši pivovarstveni industriji, ki uživa tako visoko carinsko zaščito, da je vsak uvoz piva iz inozemstva praktično nemogoč. To nam potrjuje še samo dejstvo, da stane hektoliter pilsenskega piva v Češkoslovaški le 280 Din, dočim je naše domače pivo dvakrat dražje.

— **Odkupne pošiljke v prometu s Češkoslovaško**. Po sporazumu s češkoslovaško pošto upravo in po ministrski naredbi št. 28.832 od 8. t. m. se uvede s 1. septembrom med našo kraljevino in Češkoslovaško medsebojni promet z odkupnimi priporočnimi pošilkami in paketi. Kakor v prometu z Avstrijo, tako se bo tudi v prometu s Češkoslovaško izterjani odkupni znesek vplačal v naslovni državi na poštni čekovni račun, ki ga označi pošiljatelj odkupne pošiljke. Pošiljatelj odkupne pošiljke iz naše države v CSR mora na pošiljko (pri paketu tudi na spremnico) napisati odkupni znesek v češkoslovaških kronah in helerjih. Največja dovoljena vsota je 3000 čeških kron. Poleg tega mora na pošiljko in na spremnico izpod odkupnine napisati, na kateri račun naj se vplača izterjani odkupni znesek. Razen običajnih pristojbin (težna pristojbina, priporočnina, vrednostna pristojbina itd.) mora plačati pošiljatelj še stalno pristojbino v znesku 1 dinarja. Služba z odkupnimi pošilkami iz CSR v našo državo pa se bo vršila na istih določilih, ki veljajo za odkupne pošiljke iz Avstrije v našo kraljevino.

Borze

29. avgusta.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Večji je bil v devizah na Longon, Curih in Trst. Deviza na Trst se je dalje okrepila ter se je trgovala po 298,2. Tečaj ostalih deviz so ostali v glavnem nespremenjeni.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda danes nekoliko popustila. Pri srednjem prometu se je promptna trgovala po 433, kasa po 431,5 in za december po 445 in 458. Investicijsko je bilo zaključeno nespremenjeno po 88. Med bančnimi papirji se je Prašteditona prvotno trgovala po 990 in 999, pozneje pa je popustila na 925. Ljubljanska kreditna je bila zaključena po 126. V ostalem so bili zaključki v Sreški po 149, v Jugobanki po 88,5 in v Narodni po 660. Med industrijskimi vrednotami je Slavonija dalje popustila ter se je trgovala po 7,5, ob sklepu pa po 6,50. Dalje so bili zaključki v Dravi po 460 in v Vevčah po 105.

Devize in valute
Ljubljana. Amsterdam 0 — 2281,56, Berlin 13.553 — 13.583 (13.568), Bruselj 0 do 791,91. Budimpešta 0 — 992,44, Curih 1004,1 do 1097,1 (1095,6), Dunaj 800,7 — 803,7 (802,2), London 0 — 276,17, Newyork 56,81 do 57,01 (56,91), Pariz 0 — 222,85, Praga 168,32 — 169,12 (168,72), Trst 297,2—299,2.
Zagreb. Dunaj 8.007 — 8.037, Berlin 13.553 do 13.583, Milan 297,226 — 299,226, London 275,77 — 296,57, Newyork 56,762—56,902, Pariz 221,25 — 223,25, Praga 168,32—169,12.
Trst. Beograd 33,45 — 33,75, Dunaj 269 do 272, Praga 56,40 — 56,70, London 92,40 do 92,60, Newyork 19,005 — 19,065, Curih 366 do 368; dinarji 33,45 — 33,95.
Curih. Beograd 9.13, Berlin 123,81, London 25.20125, Newyork 519,35, Pariz 20,28, Milan 27,23, Praga 15,39, Budimpešta 90,565, Bukarešta 3,17, Sofija 3,75, Varšava 58,20, Dunaj 73,20.

Elektri.

Ljubljana. Investicijsko 0 — 88, Celjaka 158 — 0, Ljubljanska kreditna 128—0, Kremenjena.

ditni zavod 170 — 175, Vevče 105 — 110, Ruše 265 — 280, Stavnba 56 — 0, Sešir 105 — 0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 433 — 434, kasa 432,5 — 433,5, za decembar 446 — 448, investicijsko 87,75 — 88,25, agrarne 54 — 56; bančne vrednote: Poljo, stara emisija 18 — 19, nova emisija 0 — 17, Kreditna 85 — 0, Hipo 58,5 — 0, Jugo 88 do 89, Ljubljanska kreditna 126 — 128, Narodna 6650 — 6700, Prašteditona 920—925, Srpska 149 — 150; industrijske vrednote: Narodna šumska 16 — 0, Gutmann 205 do 210, Slaveks 102 — 105, Slavonija 6 — 6,5, Danica 138 — 145, Drava 450 — 460, Sečera Osijek 485 — 495, Tvornica vagonov 0 — 92, Vevče 105 — 106, Dubrovačka 470 do 490, Trbovlje 480 — 485.

Beograd. Vojna škoda 432 — 433, investicijsko 88 — 88,5.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (29. t. m.)
Les: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni bukovih pločov od 2 m naprej, od 16 cm širine naprej, 40—100 mm, fco vagon naklad, postaja po 430. Deželni pridelki: Tendence mlačna. Zaključena sta bila 2 vagona pšenice. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška, promptna, 79/80 kg po 292,5 do 295, za september po 305,5 — 307,5; rž: baška, uzančno blago, mlevska tarifa, plač. 300 dni po 300—302,5; oves: baški ali slavonjski, za avgust po 265 — 270; ajda: zdrava, rešelana, promptna, plač. 30 dni po 300 — 302,5; turščica: baška, slov. postaja, navadna vozina, plač. 30 dni po 350 do 352,5; moka: čog iz nove pšenice, fco Ljubljana, plač. po prejemu po 455 — 465.

Novosadska blagovna borza (29. t. m.)
Tendence nespremenjena. Promet: 54 vagonov pšenice, 27 vagonov ovasa, 2 vagona ječmena, 28 vagonov turščice, 8 vagonov moke in 3 vagona otrobov. Pšenica: baška, 79/80 kg 237,5 — 242,5; baška potijska 240 do 242,5; banaška 232,5 — 235; sremška 237,5 — 240. Oves: baški, sremski in slavonjski 215 — 220. Ječmen: baški, sremski in banaški, 64 kg 255 — 265; baški polmladi, 68/69 kg 300 — 310. Turščica: baška in sremška 303 — 306; banaška 300 do 305. Moka: baški čog in čog 370 do 375; 330 — 335; 345 — 350; 335 — 336; 295 — 300; 375 — 245 — 255; 380 — 210. Otrobi: baški in sremski v jutastih vrečah 180 — 185; banaški 175 — 185.

Mariborski živinski sejem (28. t. m.)
Dogan: 12 konj, 12 bikov, 163 volov, 349 krav in 16 telet; skupaj 557 komadov. Cene za kg žive teže: debeli voli 7,50 — 8, poldebili 6,75 — 7, bikli za klanje 6,50 — 7,50, plemenite krave 6 — 6,50, krave za klobazrje 4,25 — 5,50, molzne in breje krave 5,25 do 6,25, mlada živina 5,50 — 8 Din. Prodalo se je 298 komadov, od teh v Avstrijo 58 in v Italijo 24. Mesne cene: volovski meso 10 do 13, telečje 15 — 22,50, svinjsko (sveže) 15 — 30 Din kg.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (28. t. m.)
Tendence ameriških tržišč je

Iz življenja in sveta

Nobile razkazuje rdeči šotor

V torek se je pripeljal iz Rima v Milan general Nobile v spremstvu inženjerja Trojanića. Z njima je prišel tudi novinar Apponte, ki je z Kingsbaya poročal italijanskim in drugim listom o nesrečni ekspediciji. Vsi trije so se nastanili v hotelu de la Ville. Nobile je prinesel s seboj tudi rdeči šotor, ki pa je v severni megli tako obdelan, da ga skoraj ni več spoznati.

Šotor je razstavljen v palači grofa Sforze in ga nameravajo pozneje izročiti Narodnemu muzeju, kjer so shranjene tudi trofeje «Stelle Polare», s katero je jadralski vojskovođa po polarnem morju. Nobilevo razkazovanje šotora in drugih «znamenitosti» spominja nekoliko na moža z medvedom, ki je hodil po svetu, da bi ga občeudovali ljudje — zaradi uboge zverine. Pravijo, da je Nobile še vedno videti zelo slab.

Mussolini je poklonil moštvo «Krasina» 60 tisoč dolarjev v zahvalo za trud, ki so ga Rusi imeli z reševanjem Italijanov. Ekstremi se res dotikajo! — čeprav je v Italiji denarna mizerija brez primere.

Kralj in kraljica otrok

Mitilena Luciana Bertognolo in petletni Michael Malinger sta bila te dni na Francoskem izvoljena za kralja in kraljico otrok.

Konnersreuth v obratu

V Konnersreuthu vlada zadnjih 14 dni zopet živahno vrvenje. Od vseh strani prihajajo ljudje, da bi videli Terezijo Neumannovo, kako trpi za kristjane. Vizije in ekstaze se zopet ponavljajo — kar je prošli teden privabilo k postelji histerične bolnice nič manj ko 11 nemških škofov. Med njimi je prišel tudi knezoškof in kardinal iz Monakovega, Faulhaber, ki je ostal pri postelji Terezije tri dni in tri noči in se je z njo razgovarjal. Ob tej priliki je Neumannova krvavela močnejše kot po navadi in obiskovalci so se križali pred hišo. Mnogi novi hoteli so polni vernikov, ki bi radi videli bolnico, kamor pa ne more nihče brez dovoljenja domačega župnika. Ta namreč regulira obrat v sporazumu z nadrejenim škofijskim ordinariatom.

Bankir — žepar

Državno pravdnštvo v Budimpešti je izdalo pred dvema letoma tiralico za bankirjem in borznim komisarjem Ladislavom Zoltanom. Mož je igral veliko vlogo v času madžarske inflacije, izvršil je več poneverb in goljufij, potem pa je izginil.

Pred nekaj dnevi je prišla iz Mannheimu vest, da je ondotna policija prijela bankirja pri čudnem dejanju. Vozil se je v vozu cestne železnice in je okradel nekega sopotnika. Vtaknil je roko v žep, da bi potegnil ven denarnico. Manipuliral je tako nerodno, da je okradenec začutil pritisk, nakar ga je izročil policiji.

Za ta čin je bil Zoltan obsojen na sedem mesecev ječe. Pet mesecev je že odsedel, dva meseca bo še prebil v zaporu. Nemška policija ga bo spravila na Madžarsko po odgonu. V Budimpešti je vloženih proti njemu več ovadb zaradi sleparskega postopanja.

N-a:

Stepan je pri našem Bogu

Stepan je zasanjal veliki sen... In v tistem času mu je na lice legel pozdravljajoče poslovični nasmen... Iščoči in tisoči so prihajali k njemu po slovo. Med njimi je prišel tudi starček, opirajoč se na palico, ves sklonjen. Poznal je Stepana in rad ga je imel, saj ga je toukokrat poslušal in vselej je bil kakor otrok zamaknjen v njegove besede, ki so mu segale tako čudovito do srca... Ni mogel verjeti, da ga ne bo več slišal. V tako misel zaprt, je počasi in ves žalosten prišel do odra, kjer je ležal on. Ugledal je njegov nasmen in zastremel se je vanj... Ko je odhajal, je vedel veliko skrivnost... Kdorkoli ga je hotel slišati, se je moral skloniti do njegovih ust. Tiho in prijetno mu je povedal: «Stepan je pri našem Bogu — in bo tam govoril za nas!» In tako je bilo...

V neizmerni lepoti, ki je ni moči opisati, sta živela dva ljubljena božja. Videla sta, kamorkoli sta si želela... Če sta hodila po božjem vrtu, jima je bilo treba samo ene misli in božji vrt se je izpremenil v njuno ljubljeno domovino... Dne 8. avgusta sta bila oba zamisljena in okoli devetih zvečer se je obrnil Pavle k Djuru:

Tako je n. pr. l. 1925 ustanovil delniško družbo pod imenom «Stella Export in Import». Angažiral je za podjetje več ravnateljev in knjigovodij, blagajnikov in drugih moči. Od vsa kogar je zahteval kavcijo, ki so jo nastavljeni tudi položili. A kmalu po ustanovitvi je prišla družba v plačilne težkoče. Nastavljeni, ki so izve-

deli, da se bliža konkurz, so zahtevali od bankirja, naj jim vrne kavcijo, on pa jo je popihal. Policija je zaradi tega zaprla dva njegova ravnatelja, a ju je kmalu izpustila, ker se je preverila, da sta tudi ona dva postala žrtvi Zoltanovih spekulacij. Zoltan bo romal iz Mannheimu v budimpeštanski preiskovalni zapor.

Oče utonil pred očmi edinega sina

Tragična smrt ribiča v tržaškem zalivu. — Sidro je potegnilo žrtev na morsko dno. — Dvanajstletnik hoče za očetom v valove.

V Izoli pri Trstu se je v noči od sobote na nedeljo odigrala pretresljiva drama na morju.

V soboto zvečer se je odpravil na ribji lov 43 letni ribič Degrassi s svojo 8 metrov dolgo ribiško ladjo «S. Maria». Dvanajstletni sinček, edini njegov potomec, ga je že večkrat prosil, naj ga vzame enkrat s seboj, da bo videl, kako se lovijo ribe. Oče je tokrat vstregel njegovo željo. Poleg Degrassija in sina sta bila na ladji še dva moža, ki ju je bil najel lastnik «S. Marie», da mu bosta pomagala vleči mreže iz vode.

Tri milje od brega so vrgli mreže, nakar se je pričelo obkroževanje plena. Skozi vso noč je ribičev svetilka acetilenska svetiljka. Obetal se je bogat plen. Degrassi, ki je z veliko ljubeznijo visel na svojem 12 letnem sinu, ga je večkrat potrepal po rami, rekoč: «Nocoj si mi pa prinesel srečo.» Otrok je bil zadovoljen in je prosil očeta, naj ga vzame še kdaj s seboj na lov, da bo sreča še večja.

Medtem so se začele razkrajati nočne sence. Položaj vode je zahteval, da ladja spremeni smer. Degrassi, ki je bil teh manipulacij vajen, je stopil k sidru, odzvel vrv in zadel vse skupaj na ramo, da bi prenesel sidro na konec barke. Ko je dospel do sredine, je na nepojasnen način izgubil ravnotežje in štrbunknil v vodo.

Navzlic temu, da je bil dober plavalec, ni mogel splavati na vrh, kajti sidro se je zapelo v hlačnico in ga vlečlo navzdol, vrvi pa so se mu omotale okoli nog, ki si jih ni mogel osvo-boditi. Nesreča se je odigrala tako naglo, da sta jo ribiča v barki jedva opazila. Tembolj pa se je zavedal opasnosti 12letni Degrassijev sinček, ki je začel vpiti na pomoč in je ves obupan hotel skočiti v vodo za očestom. Ribiča sta ga komaj zadržala. Ko sta posvetila z lučjo v globino, sta videla, da je utopljenec izgubljen, ker se je pogreznil gotovo 20 metrov globoko.

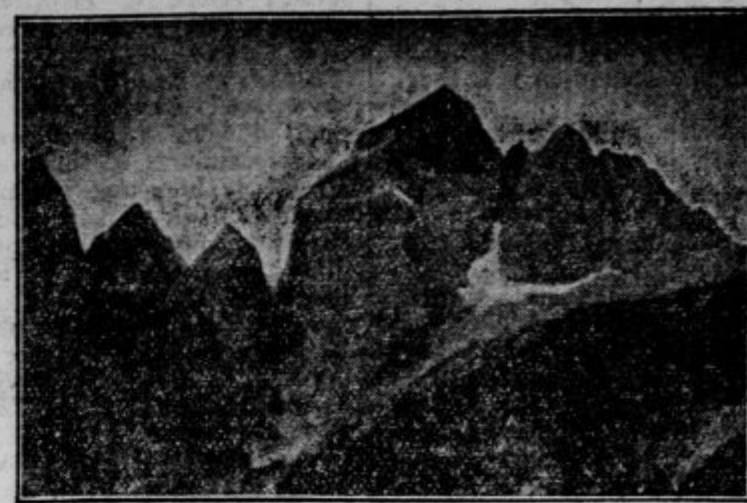

Njujorško podzemno postajališče Times Square

pod katerim se je zgodila prošil petek proti večeru strahovita katastrofa. Okrog 20 ljudi je bilo mrtvih, 40 se jih bori s smrtjo, 150 je težko ranjenih. Postajališče leži natančno pod nebotičnikom.

Pet zvezanih alpinistov

Iz Merana javljajo, da so pred dnevi odšli na Ortler neki italijanski alpinisti. Bilo jih je po številu pet. Da bi lažje plezali, so se privezali na skupno vrv in so se povzpeli do Payerjeve kočice. Potem so odinili naprej. Enemu izmed planincev pa je na tej poti skliznilo in je padel. Potegnil je za seboj vse štiri tovariše, ki so padli na neki ledenik, po katerem so nekaj časa drčali kakor veter, slednjič pa so se ustavili na neki strmini. K sreči so se turisti samo opraskali, glave pa so ostale cele. Edino damska članica družbe, Lina Chesi iz Defenzana, se je pobila in je težko ranjena. Ostali se bodo lahko lečili v domači oskrbi in menda ne bodo v drugo poskušali takega spodrska.

Priroda Vas pozivlje,

da provedete svoj dopust v gozdu ali na polju, na gorah ali ob morju, da se oduševljate z ondotnim bivanjem čim bolj okrepčate. V svojem navdušenju pa medtem ne pozabite na najvažnejše, da pripravite in zagotovite biagodejno delovanje bivanja v prirodi s krepko hrano, ki jači telo, a da ga ne utruja z nepotrebnim balastom in ki ne veže telo na stalne dnevne obroke.

Ponjite zjutraj za zajtrk še iz svoje termosteklenice, in isto ako na potovanju ali na izletih, škodljivo

OVOMALTINE

ki ima zelo prijeten okus, se lahko prebavi in predstavlja koncentrirano hrano, iz najboljših naravnih izdelkov. Ovomaltine se naglo prevarja v zdravo kri, ki ustvarja telesno energijo, okrepčujočo telesno in duševno delavnost.

Dobi se povsod:

zrežite in pošljite nam:

P. n.

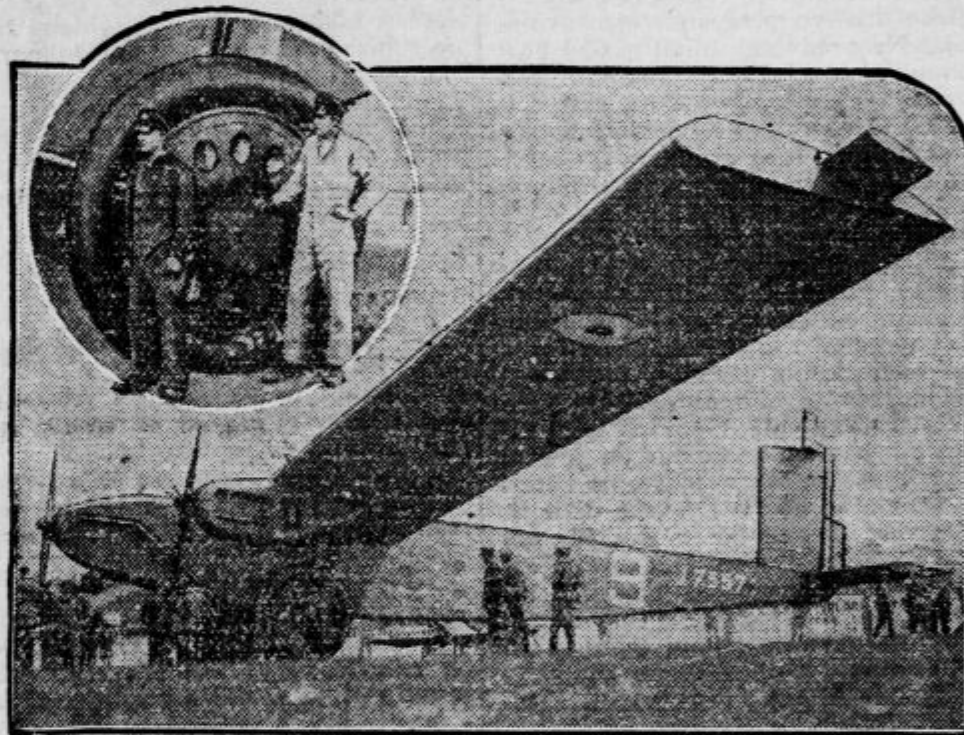
Dr. A. WANDER d. d. Zagreb

Prosim Vas, pošljite mi tranko brezplačen vzorec „OVOMALTINE“

Ime in priime

Stanovanje:

Kraj:

Tragedija na poletu iz Amerike v Stockholm

Na levi: švedski letalec Bert Hassel, ki je ponesrečil na poletu iz Amerike v Stockholm; na desni: zemljevid z zarisano letalsko progo. Na desni: pilotova vdova s štirimi otroci, ki so sedaj brez očeta.

Podil je steklega psa, ustrelil lastno hčer

Posestnik Jurij Petkov v Palmonostru je prošli teden opazil, da se okrog njegove hiše klati pes brez gospodarja. Žival se mu je videla stekla, zato je vzel puško in šel za njo. Pri vrtni ograji je nameril puško in čakal, da se zopet pojavi. Čez čas se je nekaj zgnilo. Petkov je menil, da je prišel pravi trenutek in je sprožil petelina. Naboj se je ukresnil — in šibro se zadele v glavo Petkovo lastno 15 letno hčer, ki je sedela za nekim grmom s pletivom v rokah. Težko ranjena so jo prenesli v bolnišnico, kjer je izdihnila v strašnih bolečinah.

Nezaželeni hotelski gost

Dramatičen dogodek so te dni doživeli gostje v šentgilgenskem hotelu «Kendler», kamor se je zatekel neki po avtomobilu splašeni bik s ceste. Mesar Engelsjähnger iz Strobla je bil pred dnevi kupil v Salzburgu dve leti starega bika. Privezal ga je na vrv in ga je vodil mimo St. Gilgena proti domu. Kar pridvi po cesti avtomobil. Žival se splašila, zdirla in uide vodniku ter si izbere za zatočišče hotel «Kendler» v St. Gilgen, ki je imel na stežaj odprt vhod.

Besen, kakor je bil, se bik ni ustavil na dvorišču, ampak jo je ubral po stopnicah naravnost v drugo nadstropje in je podrl in poškodoval vse, kar mu je bilo na potu. V drugem nadstropju ni bilo velike izbire. Zakadil se je v najbližja vrata tujske sobe, ki so se rada vdrala. Šele sedaj so se začele pravcate orgije. Žival je naskakovala ogledala, postelje in omare in je z rogovi zdrobila vse na drobne kose. Prestrašeni gosti v sosednih sobah so se jedva zabarikadirali pred besnečim bikom in so po dolgem moleovanju komaj dosegli, da jim je hotelski lastnik nastavil lestve na okna in so po klinih zlezli na dvorišče.

Bik je medtem pustošil dalje. Dirjal je iz sobe v sobo in povzročal nepopisno paniko in strah. Vsakdo se je bal, da ga nabode na roge. Ko so vsi gostje srečno prilezli iz hotela, se je

cela eskorta spravila nad besnečo žival. Z veliko muko so bika zvezali in iztirali iz hiše. Osem mož ga je držalo zvezanega v vrveh. Ampak na prostem je postal bik trmast in se ni dal spraviti z mesta. Pomagale niso prošnje ne batine. Naposled so poklicali orožniškega nadzornika Olbricha, ki ga je usmrtil s strelom iz samokresa. Tej eksekuciji je prisostvovalo pet sto oseb.

Trije italijanski sleparji

Zgoraj Ugo Marchesini, bivši draguljar italijanskega dvora; pod njim Alfredo Palmeri, spodaj pa Ivano Alessi, trije voditelji italijanske sleparske družbe, ki je ogoljufala inozemska denarna podjetja za blizu 30 milijonov Din. Ponarejali so črke.

Byrd odrine na južni tečaj

Kakor poročajo iz Newyorka, odrine Byrdovo moštvo na južni tečaj že to soboto, 1. septembra. Mornariji se bodo vkrcali v newyorški luki. Parnik «City of Newyork» jih ponesi najprej v Dunedin (Nova Zelandija), polh d ekspedicije pa se začne koncem prihodnjega meseca.

Dopisi

GROSUPLJE. Takašnji Sokoli priredijo dne 2. septembra svoje vsakoletno prireditelstvo s javnim nastopom. Vabimo vse prijatelje Sokolstva, da pohitijo ta dan vsi na prirediteljsko grosupljsko veselico! Polovična vožnja je dovoljena. Zdravost! 1500

LJUTOMER. Sokolsko društvo v Ljutomeru priredi v soboto zvečer in nedeljo popoldne velezabavno angleško burko (Nioba) pod režijo brata Perneta ter s tem odpre letošnjo gledališko sezono. Med odmorom sodeluje društveni salonski orkester pod vodstvom brata Lubeja. Vabimo vse prijatelje društva, da se mnogobrojno udeležijo predstave. 1532

RAKEK. V nedeljo bo imelo Sokolsko društvo Unec-Rakek svoje letno prireditelstvo na prostem z nastopom članstva, članice in naraščaja. Začetek ob 18. nato veselica ob sodelovanju železničarske godbe iz Ljubljane. Za ples bo vsa dvorana na razpolago. Saljiva pošta in vsakojaki šalji domisleki prirediteljev in udeležencev. Veselja bo dovolj, veselja toliko, kakor ga je mogoče le ob vznožju našega strica Javornika in v svežini njegovih gozlov. Društvo v gmoletnem oziru ni baš kaj trdno, vendar zasluži kot eden najvažnejših členov v verigi ob meji vsa pažnja. Pričakuje se zatorej obilna udeležba članstva in prijateljev bližnjih in oddaljenih bratovskih društev, zlasti še posebno onih večjih iz Ljubljane. Za posebni vlak je preskrbljeno. Vozil bo iz Rakega proti Ljubljani ob pol 1. zjutraj.

Radio

Izvilleček iz večernih programov

BERLIN (484 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), LANGENBERG (468 m 25 kw), STUTTGART (379 m 4 kw), PRAGA (349 m 5 kw), LONDON (DAVENTRY 1604 m 25 kw), ZAGREB (310 m 0,7 kw), BRNO (441 m 5 kw), RIM (450 m 12 kw), DUNAJ (517 m 7 kw), DAVENTRY (492 m 12 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), STOCKHOLM (MOTALA 1320 m 30 kw).

Četrtek, 30. avgusta.

BERLIN 20.10: Lehárjeva opereta »Modra Maura«. — FRANKFURT 20.15: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — LANGENBERG 18: Razvoj sonate za čelo. (Strauß, Hindemith). — 20.15: Koncert solista in orkestra. — STUTTGART 20.15: Koncert filharmoničnega orkestra. (Valčík, ki se še niso plesali). — ZAGREB 20.35: Odlomki iz italijanskih oper. — BRNO 19: Večerni koncert orkestra. — 21: Prenos koncerta z razstave. — BUDIMPEŠTA 17.45: Popoldanski koncert orkestra. — 19.30: Violinski koncert s spremljavo ciganske godbe. — 20.45: Orkestralni koncert. — LONDON 19.15: Beethovnovi sonate za čelo. — 19.30: Koncert solistov in vojaškega orkestra. — 21.50: Mešan večer. — PRAGA 20.40: Večerni koncert orkestra in solistov. — RIM 21: Leoncavallova opereta »Kraljica rož«. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16.15: Popoldanski koncert kvarteta. — 20.15: Poljudni koncert dun. koncertnega orkestra. (Koračnice, valčki in potparifi). — VARŠAVA 20.15: Skladbe Johanna Strauba. — STOCKHOLM 19.45: Orkestralni koncert. (Rozvold, Chopin, Spiltoff-Ivanov, Čajkovskij). — 20.45: Zborov koncert. (Ukrajinske in georgijske narodne pesmi).

Petek, 31. avgusta.

BERLIN 20.30: Zborov koncert. (Umetne in narodne pesmi). — FRANKFURT 20.15: Koncert komorne glasbe. — 21.15: Klavirski koncert: Skladbe Walterja Niemanna. Nato koncert lahke godbe. — LANGENBERG 18: Orkestralni in pevski koncert. — 20.15: Koncert romantične godbe. (Goldmark, Čajkovskij). Nadaljevanje ob 21.40. — STUTTGART 20: Človek in letanje po zraku. (Orkester, solisti in recitacije). Nato koncert lahke godbe. — ZAGREB 20.35: Koncert komorne glasbe. — BRNO 19.30: Thomasova opera »Mignon«. Nato prenos z brnske razstave. — BUDIMPEŠTA 17.45: Koncert ciganske godbe. — 20: Simfoničen koncert. — 22: Pevski koncert. — LONDON 19.15: Beethovnovi sonate za čelo. — 19.30: Pesmi za alt in bariton. — 20: Koncert komorne glasbe. — 21.50: Orkestralni koncert. (Čajkovskij, Liszt, Offenbach). — PRAGA 17: Koncert komorne glasbe. — 19.30: Koncert godbe na pihala. — 20.10: Zabaven večer. Nato godba na dudu. — RIM 21: Vokalni in instrumentalni koncert. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16.15: Koncert dun. koncertnega orkestra. — 19.15: Koncert komorne glasbe. — 21: Oceanski polet. (Radio reportaža). Nato lahka večerna godba. — VARŠAVA 17.50: Koncert zborov mandolin. — 20.15: Orkestralni in pevski koncert poljske glasbe. — STOCKHOLM 19.15: Kabaretni večer. — 20.30: Koncert narodne glasbe. — 21.40: Koncert Chopinovih klavirskih skladb.

Sobota, 1. septembra.

BERLIN 20: Prenos orkestralnega koncerta z radiorazstave. — FRANKFURT 20.15: Mešan večer. (Orkester in solisti). — LANGENBERG 18: Večerni koncert orkestra. — 20.15: Zabaven večer. Nato lahka večerna godba. — STUTTGART 20.30: Koncert komorne glasbe. Nato mešan večer. — ZAGREB 16: Popoldanski koncert. — 20.35: Koncert hrvatske glasbe. — BRNO 17: Pevski koncert. — 18: Arie in pesmi s klavirjem. — 19: Prenos programa iz Prage. Nato prenos z razstave. — BUDIMPEŠTA 17.45: Koncert na kitare. — 19.45: Stolžova opereta »Madi«. Nato ciganska godba. — LONDON 19.15: Beethovnovi sonate za čelo. — 19.45: Godba za ples. — 20.15: Mešan večer. — 21.50: Baladni koncert. — PRAGA 17: Prenos koncerta iz Brna. — 19: Nedbalova opereta »Poljska križ«. Nato prenos z brnske razstave. — RIM 21: Puccinijska opera »Dekle z zlatega zapada«. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16.15: Glasbeni akademija. — 20.15: Stolžova opereta »Madi«. — VARŠAVA 20.15: Večerni koncert lahke glasbe. — STOCKHOLM 19: Koncert na harmoniko. — 20: Koncert vojaške godbe.

Telefunken
radio
je
najboljši.

Strokovnjaki so si edini v tem, da so

„WECK“

Čas in ap za vkuhanje najzanesljivejši. 13.
Tovarniška zaloga Weck pri trdk

FRUCTUS. Ljubljana, Krekov trg 10-I
Celje: J. JAGODIČ. Maribor: K. LOTZ.

Zvitke

(role)
za računske stroje

ček in kontrolne zvitke za blagajne vseh sistemov, ima vedno v zalogi

Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ulica 6, I. nadst.
Telefon št. 2980 6

Šolske knjige

za vse srednje, meščanske in osnovne šole

dobite

v knjigarni „Tiskovne Zadruga“

Prešernova 54 LJUBLJANA Prešernova 54
(nasproti glavne pošte)

Za večno nas je zapustila naša pregorela ljubljena soproga, zlata mama, sestra, teta, svakinja, gospa

Marija Pečar roj. Vasle
nadučiteljeva soproga

danes ob 1/22. uri po dolgi, zelo mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo.

Pogreb nepozabne pokojnice vrši se bo v četrtek ob 10. dopoldne iz farne cerkve St. Pavel na domače pokopališče.

Vsem, ki so jo ljubili, poznali in spoštovali, priporočamo našo predrago pokojnico v blag spomin.

ST. PAVEL pri Preboldu, dne 27. avgusta 1928.

Srečko Pečar, soprog.

Stanko in Mirko, sinova, ter ostali žalujoči sorodniki.

Kupujem

vsakovrstne že rabljene vreče po najvišjih dnevnih cenah. Nudim nove vreče v vsaki velikosti in kakovosti. Vreče za hmelj v vsaki velikosti po tovarniško ceno.

AVRAM ŠIF, Novisad
veletrgovina vreč, plah in motvoza

Telefon 2403

B. Zojavke: Jutešif

V najem dajem plah in vreče.

1001.

Zahvala.

Za mnoge izraze odkritosrčnega sožalja ob priliki prerane smrti naše ljubljene hčerke in sestre, gospodične

Anice Zupanc

izrekamo tem potom našo najpriskrnejšo zahvalo.

Posebej pa se zahvaljujemo darovalcem lepega cvetja, č. duhovščini, Sokolskemu društvu, društvu »Edinost«, fantom in vsem, prav vsem, ki so kakorkoli sočustvovali z nami in se udeležili njene zadnje poti.

KRANJ, 28. avgusta 1928.

Žalujoči ostali.

10053

Bres posebnega naznanila.

V globoki žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš predobri sin, brat, stric in svak, gospod

Matis Poženel,

trgovec

dne 29. t. m. po kratkem, mučnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v četrtek dne 30. avgusta ob 1/2 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Ižanska cesta 62 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 29. avgusta 1928.

Globoko žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod

10066

Bres posebnega naznanila.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Marija Zakotnik, roj. Grau, naznanja v svojem in v imenu hčerke Slavice pretužno vest, da je njen iskreno ljubljani soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Ivan Zakotnik

strojevodja drž. žel. v pok.

dne 29. t. m. po kratkem in mučnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega, nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 30. avgusta ob 1/2 6. uri popoldne od doma žalosti, Zgornja Šiška št. 15, na pokopališče v Dravljah.

Ljubljana - Zgornja Šiška, dne 29. avgusta 1928.

„OLLA“ je kot dokazano že desetletja vodilna kot najstarejša in dokazljivo tudi najzanesljivejša. 130

Inženerija

z daljšo prakso v svinčenih rudnikih sprejememo tako kot obratovododjo našega rudnika. Cenj ponudbe prosimo s prepisi spričeval ter nastavitvenimi pogoji. Rudarska družba „Litija“ v Ljubljani

Prima flor
nogavice

„MRAVLJA“

traja en par
delj kakor več parov drugih
Pazite na znamko in
zahtevajte povsod le 1^a flor
nogavice znamke „Mravlja“

Bančni uradnik

želi menljati položaj in stopiti v bančno-trgovsko - industrijsko podjetje. Korespondira srbsko - hrvatski, nemški, francoski. Knjigovodja - bilancist, daktilograf. Poznavalec izvoznih poslov. Organizator. — Priporočila prvovrstna z bančno garancijo. Cenj. ponudbe na: Jugoslavija, RUDOLF MOSSE A. D., Beograd, pod »262«.

Hranilni in posojilni konzorcij

javnih nameštencev in upokojecev
9964 r. z. z. o. z.
v Ljubljani, Aleksandrova cesta 5/1. levo.
Ustanovljen leta 1874.

Uradne ure dnevno od 8.—5. popoldne
razen sobote in praznikov.
Sprejema hranilne vloge in jili obrestuje
po 5—7 1/2%.

Daje kredite (tudi ranžijske) po 9%
proti poroštvo in zaznambl.

MEINEL & HEROLD
Tovarna glasbil gramofonov in harmonik
R. Langer MARIBOR št. 101-A
Vojna od Din 30- d. Rčne harmonike od Din 30-
Ljuburice od Din 99- d. Gramofoni od Din 345-
Zahtevajte naš veliki katalog, katerega vam pošlamo brezplačno.

Felix Toman
kamnosečki mojster
Ljubljana
Rudarska cesta št. 30
priporoča bogato
zalogo nagrobnih
spomenikov od
marmorja in
granita, plošče
za grobnice,
marmornate plošče
za mobilije
po najnižjih
cenah.

Trstie

za strope
narocajte le v
tvornici, katera
edina izdeluje to
blago iz najboljšega
materijala
in prodaja najceneje.

Zaloga hrastovih in bukovih parket, deshtic
Jos. R. Puh, Ljubljana
Gradaška ulica 22. Telefon 2513

Francoska Mineralna Voda
VITTEL-Grande Source
protin, kamen v mehurju
Eau de Regime des ARTHRIQUES

Dobiva se:
Beograd: Dv. Apoteka M. Viktorovič.
Ljubljana-Maribor: »Salus« D. D.
Zagreb: J. Bartulič, Prilaz 8.
Split: N. Ratković, drogerista.
Sarajevo: I. Vranič, apotekar.
Skopje: V. Sokov, drogerista.
V. Bečkerek: E. Nikolič, apotekar.
Subotica: Ilesova Apoteka.
Novisad: Dušan Ilin, apotekar.
Šabac: I. Ranković, apotekar.

Specijalna trgovina vozičkov in koles

ZEMELJAK OTON, Marijin trg 8
V zalogi:

žepne baterije, svetiljke, karbid v škatlah.

Na debelo! Ceniki franko! Na dro' no!

Ernst Leonard FORD, Darlington (Engleska) lastnik jugoslovenskega patenta br. 3594
POBOLJŠANJA, KOJA SE ODNOSE NA IZRADU AUTOMATSKIH VENTILATORA ZA ZATVORENA KOLA I SLIČNO
želi prodati ta patent odnosno oddati licenco za istega. Informacije daje Dr. Janko Olip, advokat v Beogradu, Kralja Milana 78. 10.069-a

Lovske puške

Robert puške, browninge, pištole za strašenje psov, samokrese, topiče, zaloga lovskih in ribjskih potrebščin ter umetelni ogenj.

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

Sprejemem prvovrstna zastopstva
za mlekarke, testeninske, kemijsko-industrijske in druge, kolonijalni branži pripadajoče artikla.
P. DOHCAS, zastopnik tvornice Zlatorog, Maribor, Beograd, Hilendarska 20, tel. 54-21. 10.070

ZAVAROVALNA DRUŽBA IŠČE

potovalnega uradnika.

Stalna plača, dnevnice, vozovnica in provizija. — Sposobnim se nudi stalna služba s pokojnino. — Resni in kvalificirani reflektanti naj javijo svoj naslov oglaš. odd. »Jutra« pod »Stalna služba«. 10023

Visoka šola za svetovno trgovino

na Dunaju (Wien), XIX., Franz - Kleingasse 1.
s 15 instituti za znanstveno izobrazbo s posebnim urvaževanjem praktično - trgovske usposobljenosti na tu- in inozemskih tržiščih vključno prekomorska.
Studij traja tri leta in se završi z diplomsko skušnjo. Vsakoleten obisk: povprečno 2000 slušateljev (med temi polovica inozemcev). Semestri v inozemstvu se vračunajo po razmerju učnega načrta. Pogosti izleti v avstrijsko industrijsko ozemlje. — Začetek zimskega semestra: začetkom oktobra. — Začetek letnega semestra: začetkom marca.
Rok za vpis od 25. septembra do 15. oktobra, oziroma od 25. februarja do 15. marca. Naknadno vpisovanje se zaključuje 15. novembra, oziroma 15. aprila.
Pojasnila glede učnega načrta, stanovanja in prehrane daje pisarniško ravnanstvo. 10.058

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

Prišel sem baš za časa. Ko sem stopil skozi ena vrata, se je prikazal med drugimi Froment s peščico svojih zvestih, izmed katerih so nekateri nosili zelen trak, barvo vojvode Artoiškega. Njegova visoka postava je presegala vse druge. Videl sem, da je ranjen; curek krvi mu je teklo po licu in njegove oči so se bleščale z brezumnim bleskom. Toda bil je miren kakor zmerom; njegova oblast do okolič je bila še vedno tolikšna, da se je hrup mahoma podel. Gneča in zmešnjava sta prestali in kakor bi trenili, je bil sleherni na svojem mestu. S konca ulice se je slišalo rjovenje sovražne množice; očitno se je bil Froment umaknil pred to premočjo. Vendar pa je bilo videti, da odločnost že zmaga nad strahom in da upanje izpodriva obup.

S praga, kažoč z izstreljenim samokresom, ki ga je držal v roki, zdaj sem, zdaj tja, je s kratkimi besedami odredil, naj zadelajo vrata, ter razposlal svoje ljudi na postojanke. Množica, ki je dotlej napotovala sama sebi, se je razkropila in Froment me je zagledal. Mignil mi je, naj stopim bliže.

Ce je igral vlogo, tedaj mi bodi dovoljeno pripomniti, da jo je igral plemenito. Niti ob tej uri, ko sem že slutil, da je vse izgubljeno, ni izražal njegov obraz nikakega strahu in v njegovih besedah ni bilo niti senčice komedijantstva.

«Hitite iz hiše,» mi je šepnil tiho ter z naglim mahljajem zavrnil vprašanja, s katerimi sem ga hotel obsuti; «evo, skozi tale vrata

106

in skozi stranski izhod ob znožju onih stopnic. Pred cerkvijo sv. Genoveve najdete konje. Tukaj je vse izgubljeno!» S temi besedami mi je stisnil roko in me porinil proti izhodu.

«A gospodična Deniza!» sem vzkliknil. «Ni je v hiši!» «Kako!» Osuplo me je pogledal in obraz se mu je zmračil. «Ali se vam meša? Mar hočete reči, da je odšla?»

«Ni je tu,» sem ponovil. «Rekli so mi, da je šla z gospo de Saint-Alais v kapelico, a vrnila se še nista.»

«Kaka norišnica!» je vzrojil in strahovito zaklel. «Bog naj jo čuva!» je ponovil dvakrat zaporedoma.

Pomolčal je; nato je srečal moj pogled, ki je moral biti poln groze, in udaril v hripav smeh.

«Nu, a končno, kaj za to!» je rekel razburjeno. «Zdaj tičimo vsi v isti vreči! Vedimo se, kakor se spodobi plemičem. Jaz za svojo osebo sem storil vse, kar sem mogel... Slišite?»

Vzdignil je roko: hiša se je stresla od mušketne salve; nato je kriknil neko povelje. Okna in vrata so bila zadelana s kamenjem, kakršno uporabljajo za tlakovanje cest; v nadomestilo za dnevno svetlobo so bili prižgali svetiljke, ki so dajale dolgi, surovo pobleljeni dvorani čudno turobno lice.

«Bojim se, da Saintalaška že oblega v areni,» je rekel hladno. «Onadva pa nimata dovolj ljudi, da bi jih postavila na obzidje. Teh preklelih Cevenneev je premnogo za nas. A vaši prijatelji... nu, saj sem slutil: pustili me bodo poginiti kakor bika v areni. Toda naša smrt bo vsaj krvava.»

Občudoval sem njegov pogum — in obenem mi je bilo, kakor da se nekaj izpreminja v meni.

«A Deniza?» sem vzkliknil, obupno ga držeč za komolec. «Ali naj jo pustiva, da pogine?»

Okrutno mi je pogledal v obraz.

«Prav imate,» je rekel porogljivo. «Pozabil sem bil, da niste naš človek.»

«Vsaj eden mora misliti nanjo!» sem vzkliknil, ves iz uma od srda.

In za trenutek me je obšlo, kakor da ga neizmerno sovražim. Toda njegovo vedenje se je zdajci izpremenilo.

«Prav imate, gospod,» je ponovil z drugim glasom. «Idite! Morda je še kaj upanja. Kapelica je pri kapucinih in ti psi so baš tulili okoli samostana, ko smo se mi umikali. Deset jih je na enega... a morda je še kaj upanja. Idite, in če jo najdete in bi se vas posrečilo uiti z njo, ne pozabite Fromenta iz Nimesa.»

«Skozi stranski izhod?» sem vprašal.

«Da.» Potegnil je iz žepa samokres in mi ga dal v roko. «Idite, tudi zame je čas, da grem po svojem poslu. Z Bogom, gospod, veliko sreče... Vas, psi, pa še naučim lajanja!» je trpko dodal, obračaje se k nezavedni množici. «Bik še stoji na nogah in bo povalil v prah še nekaterga izmed vas, preden bo borba končana!»

ŠTIRINDVAJSETO POGlavJE.

Zlati vek.

Ko je izrekel te besede, me je porinil proti vratom, ki so vodila v notranjo vežo in k stranskemu izhodu. Videl sem, da lahko pomeni vsak trenutek zamude mojo pogubo, in niti na um mi ni prišlo, da bi se bil obotavljal. Vzlic temu pa je malo manjkalo, da nisem prišel prepozno. Pred stranskimi vrati je že stal eden izmed braniteljev in porival zapah za zapahom; moral sem mu nastaviti samokres na uho, da mi je odprl.

Naročila in vse dopise, ličote in malih oglasov, je pošljal na Oglasi od delok Jutra, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v parredovalno in ročaj na namene občinstva, vraka berada 50 pag. - Najmanjši znesek Dva 5 - Pristojbina za šifro Dva 5

Mali oglasi

Vse pristojbine je uparila ličotom s carotom, a car n oglasi se probajo. Četvrti račun parite krajinu Ljubljana, št. 1812

Iskate, dopisovanje in oglasi bopovskega ali reklarnega vraka: vraka berada Dva 5 - Najmanjši znesek Dva 10 - Pristojbina za šifro Dva 5

Službo dobi

Mizar, pomočnika
starega približno 22 let, dobro izurjenega v stavbi in poljskih delih, sprejem v stalno službo. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 27161

Čevljarji!

Okrog 30 čevljarjev za zbita in eksportna dela sprejme v trajno delo tovarna čevljar Ivan Prešern, Kranj 27119

Milarski pomočnik

ki bi hotel nastopiti stalno mesto v tovarni za šiščenje kovin kot mojster proti dobri plači, naj se obrne na «Sido», tovarna kom. prep. Zagreb, Habsbovska ulica 25. 27106

Akordanta

za opeko
strojna izdelava — pisa opetana 100 Din od 1000 komadov žgane opeke ali 50 Din za surovo osušeno blago. sprejme parna opetana Zure, Gradac. 26998

Zdravega dečka

sprejemamo kot vajenca v trgovino s mešnim blagom. Prednost imajo sinovi jezelnarjev. Natančne pogoje daje podružnica Kousumnega društva za Slovenijo v Radovljici. 26999

Uradnika

spodobnega, zmogljivega slovenskega in nemškega jezikov, sprejemamo. Ponudbe na Publicitatis, Beograd — Kralja Milana 5 pod šifro «Cinovnik». 26996

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev sprejme v vsako leto v šolo. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 26915

Delikatesna trgovina

na novo odprta v Cankarjevi ulici za takoj žensko
ki je v pripravljanju delikatesnih jedi popolnoma samostojna. Sprejme tudi lakune reflektiranje najposledje svoje oferte z navedbo doseganja dela. Navedbo zahtevkov na naslov: Jos. Benko, Murska Sobota. 27205

V delikat. trgovino

sprejemamo dobro izurjeno moč. Ponudbe z navedbo doseganja službovanja na oglašnem oddelku Jutra pod «Delikatesa». 27233

Vajenca

poštenih staršev, 15 let starega, sprejemamo za pokrovsko obrt, s hrano in stanovanjem v hiši. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 27221

Fanta (tekača)

sprejemamo. Prednost imajo oni iz Rožne doline. Viša ali mesta. Starost 15 let. Tea Import, Miklošičeva 6. št. 13/II. 27076

Zidar. polirja

samoostojnega, verziranega v visoki stavbi in teleobratu. Sprejemamo takoj. Ponudbe na upravo Jutra v Mariboru pod «Beton». 27282

Starejša dekle

pošteno in zdravo, zmerno samostojno kuha in drugih del, sprejme takoj triletna škola družina. Ponudbe na o. n. oddelku Jutra pod «Pop takoj». 27241

Učenko

ki ima veselje do glasbe, sprejemamo takoj k boljši damski kapeli. Starost 20 let in solidnost. Dobi hrano, stanovanje in 400 Din na mesec. Ponudbe na Oglasi. Gajkari, kapevnik — hotel Kruna, Aleksandrovca, Srbija. 27263

Slugo

sprejme tvrdka Fran Bar. 27285

Vajenca

sprejme takoj parna pekarni Jesteršek. Vodmat-Moste 27225

Zidar. predelavca in zidarje

sprejme stavbo podjetje N. Nassimbeni, mestni stavbenik v Mariboru. 27288

Mesto trg. sotrudnice in mesto sluga

pri firmi Kette že oddano. 27248

Fant

15-16 let star, priden in pošten, dobi takoj lahko službo za zavijanje paketa in kot tekač Josip Batič, Osta v Rožni dolini 5 (Nedodelana hiša blizu gostilne Pod klancem). 27267

Gospo ali gđc.

izurjeno v mešarski stroki, takoj sprejemamo, event. tudi kot družabnico. Prijazne ponudbe z opisom doseganja dela, razmer in zahtev pod «Promet» na tridka na oglašnem oddelku Jutra. 27238

Posredovalnica

Plačuta v Ljubljani nabija gostilniške in privatne kuharice ter prične službo. 27223

Prodajalka

ki ima obrtni list za trgovino s mešnim blagom — pošteno in pridno, sprejemamo takoj na delo, kjer je tudi gostilna. Ponudbe na «Sido» 45. Kranj. 27245

Zastopnik (ce)

3 prodajo prikuženih sredstev za pokončavanje vsakršnih mrtev na privatne stranke samostojno. Zelo uspešno v vsaki seriji tudi v vsaki hiši. Ponudbe na oglašnem oddelku Jutra pod «Soborica». 27217

Kot brivski učenec

žel vstopiti 15 let star fant, s 2 meš. šol. Naslov pove oglaš. oddelku Jutra. 27296

Zastopstvo

(komisijsko prodajo) želenarje želimo sprejeti v Tivatu (Boka Kotorska) proti garanciji — Razpolagam v lastno hišo v centru mesta. Ponudbe na oglaš. oddelku Jutra pod značko «Zeleznina 1525». 27052

Zastopnika

iskate dobro vplezan, domač premoženec. Samo agilni in sposobni naj se prijavijo na oglašnem oddelku Jutra. 27207

Naše zastopstvo

je plovodno in najuglednejše. Pri majhni pridnosti samostojno z 4 urah dnevno zaslužiti 200 Din. Kavcija nepotrebna. — Zumbulovic, Ljubljana, Aleksandrova c. št. 12. 27238

Razpisujemo

nagrado po 400 in 200 Din za najboljšo skico (klifeja) za etikete. Pojasnila pod «Etiketa prodaja blago». 27246

Oblacila

Skornje nar. nože št. 41 iščem proti odkodnini za enkratno posojilo. Gostilna Habjan, Ljubljana 7, Celovška cesta 41. 27177

Krasno avbo

po najnižji ceni prodam. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 27273

Pouk

Gosli poučuje

bivši učitelj konservatorija po nizkih cenah v Studenčevski ulici št. 9/1. 184

Francoščino

ponudbo mlada inozemska dama. — Posebni kurzi za otroke po najboljši metodi in soto ugodni cen. Stari trg 3/II. desno. 27174

Angleščino

ponudbo gospod po uspešni metodi in ugodni cen. — Prevzame tudi prevajanje v korespondenco. — Stari trg št. 3/II. desno. 27173

Poučevanje klavir

privatno. Dopolne na oglaš. oddelku Jutra pod šifro «Vedlesta učiteljska praksa». 26970

Francoščino

uspešno poučuje akademiki francoske fakultete, po 15 Din od ura. — Pismene ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro «Parfais». 26952

Moderni jeziki

tečaj, skupine, korespondenca, prevodi. Wolfova 1, II. nadst., desno. 27275

Prodajalka

izurjena v trgovini mešnim blagom, s izobrazbo mešarice, kole, teži mesta. Naslov pove oglašni oddelku Jutra. 26960

Kuharica

žel premeniti službo v kakšno boljšo trgovsko hišo — event. kot samostojna gospodinja. Ponudbe na oglaš. oddelku Jutra pod šifro «Spretna». 27216

Sobarica

žel premeniti službo v boljšo hišo. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod «Sobarica». 27217

Kot brivski učenec

žel vstopiti 15 let star fant, s 2 meš. šol. Naslov pove oglaš. oddelku Jutra. 27296

V zoboteh. atelje

s primerno šolsko izobrazbo. Naslov pove oglašni oddelku Jutra. 27234

Službo vzgojiteljice

event. tudi na delu žel. učiteljica (Primorka), z znanjem slov. nemškega in italijanskega jezika. Dopolne na oglašnem oddelku Jutra pod «Vzgojiteljica 100». 27235

Kot blaginčarka ali hišna

v kakem hotelu žel. službo gospodinja. — Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod «Pridna in poštena Slovenka». 27249

Mesto svetloilkarice

želim s oktobrom. Zmožna sem vseh v to stroko spadajočih del. Cenjene ponudbe na naslov: M. Belak, hotel Therapia, Crikvenica. 27266

Sadje

Prečnih jabolk kupim več vagonov. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod šifro «Prečna jabolka». 27156

Vagon češpeli

za kuhanje žganja kupim. Ponudbe na naslov: Viktor Kozovič, Bohinjka Bistrica. 27209

Prodajam

Drva

izkove in urastelo odpadke od parkov. Dostavlja po c. a. k. ceni do doma parna laka v Bragetti v Ljubljani — na gorejskim ko odvorom. 86

Decimtalno tehnično

veliko, atikalno (preko) za mirno, velika lesena vrata za garažo, 40 mm debele, v 1 vagon rdeče in sive zemeljske barve prodam. Ponudbe pod značko «Nika» cenam na oglašni oddelku Jutra. 27244

Jedilni servis

poročam, nov, 124 komadov ugodno napredaj. Naslov pove oglašni oddelku Jutra. 27239

Radioaparati

dva, štiri in sedemcevni sestavljeni deli napredaj. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 27239

Cehano perje

napojilam 3 kg; do Dir 98 kg izkoristilo orliko lokier trisa salaga — 1 Brosorvi Zagreb, Ilca 32. Kemična čistilnica perja. 18

Motorna

2 brozovna tovarna, malo rabljena, od 2 in 3 1/2 to. kupim v celoti. V polje doje samo fabrikati tvorine svetovnega slovesa. — Ponudbe s točnim opisom voz, konj sil, številca cilindrov in končnice, porabe bencina, maksimalna hitrost in letnice avtomobila nasloviti na Interklam d. d., Zagreb, Marovska 28, pod šifro «Broterotini auto P 1138». 27111

Indian-Scout

s priklopie, dobro ohranjeno, 1200 ccm, zelo dober ohranjen, stroj brezhiben, ugodno prodam. — Interesenti naj pustijo svoj naslov v oglašnem oddelku Jutra pod značko «Indian-Scout». 26748

Motor

3 konjskih sil. Je koraj nov, zamenjan za 5, proti primernemu doplačilu, pa ga prodam. Jurij Ferenc, zid. mojster, Trbovlje. 27202

Harley Davidson

s priklopie, 1200 ccm, zelo dober ohranjen, stroj brezhiben, ugodno prodam. — Interesenti naj pustijo svoj naslov v oglašnem oddelku Jutra pod šifro «Zamenja». 27160

«Tatra» avtomobil

v najboljšem stanju prodaja za 40.000 Din Jugoslov. Ljubljana, Dunajska c. 36. Telefon 2236. 27242

Parcela

1000 m². lepo, po zelo ugodni ceni prodam. Kupci naj javijo naslov na oglaš. oddelku Jutra pod šifro «Parcela poceni». 26732

Specerjiško opravo

rabljeno, kupim proti takojšnemu plačilu. Poleg opravne potrebujem tudi decimtalno tehnično ter splošno k temu spadajoče predmete. Naslov v oglaš. oddelku Jutra. 27134

Jedilnica

zelo dobro ohranjena, ugodno napredaj. Naslov v oglašnem oddelku Jutra. 27240

2 knjižnični omari

(Zelazni) na 3 police, izvrstno ohranjeni, ceneni. Prodajal Večna pot št. 3, pritičje. 27231

Posedstvo

okoli 50 oralo hiša, hlev, v Gor. Poklanku pri Kerkovju prodaja za 26.000 Din Karol Brenčič, Celje. Dolgo polje 1. 26982

Posedstvo z gostilno in trgovino

ki se nahaja tik farne cerkve in šole, 5 minut od postaje, blizu Ljubljane — proti Dolenjcem, prodam ali najem. Kucep lahko kupi tudi samo hišo z gostilno in trgovino. Naslov pove oglašni oddelku Jutra. 27212

Razno pohištvo

se bo razprodajalo dne 30. avgusta ob 15. uri v Selevburgovi ulici št. 4 na dvorišču. 27254

Stelaze in pulte

stare, primerne za trgovino s železnino, kupim. Ponudbe v oglašnem oddelku Jutra. 27251

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato vsakojen po svojih cenah. Černe — juvelir Ljubljana Wolfova ulica. 27243

Kupim

Suhe gobe (jurčke) ponudite z navedbo množice in cen na naslov: Alfred Weiss, Celje, Ljubljana. 26639

Prazne vreče

od monopolske soli, kupim v vsaki množici. Prevažam tudi manjše partije. Plačam dobro. Ponudbe prosim na oglašni oddelku Jutra pod šifro «Prazne vreče». 27210

Železno blaginjo

veliko, ognja varno, kupim. Ponudbe pod značko «Foxhound» na oglašni oddelku Jutra. 27219

Kapital

2 brozovna tovarna, malo rabljena, od 2 in 3 1/2 to. kupim v celoti. V polje doje samo fabrikati tvorine svetovnega slovesa. — Ponudbe s točnim opisom voz, konj sil, številca cilindrov in končnice, porabe bencina, maksimalna hitrost in letnice avtomobila nasloviti na Interklam d. d., Zagreb, Marovska 28, pod šifro «Broterotini auto P 1138». 27111

Družabnico

stara nad 30 let, trgovsko naobrazeno, s vsaj 3000 Din kapitala. Iščem za takoj. Drugo učenje. Ponudbe na oglašni oddelku Jutra pod šifro «Zamenjava». 27203

Družabnika

s 50.000 Din iščem za takoj. Naslov pove oglašni oddelku Jutra. 27208

Pridelki

Več vagonov sena poljedelcev in sladkora prodaja Peter Fleck, Loke pri Poljanah. 27204

Gostilno

prvotno, s lepim gostilniškim vrhom, v Zagrebu, v strogem središču pri Jelakčevem trgu, s stanovanjem 2 sob in pritliku, s primerno mešeno najemno, ugodno prodaja «Slavija». Zagreb, Bakčeva ul. št. 8. Tel. št. 6402 26987

Parcela